

KOLOSSENZEN

1:15-20

Christus als Schepper, Hoofd van de gemeente en Verzoener van alle dingen.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/kolosseznen/1-15-20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Een vroegchristelijk lied over Christus	4 min	5
2	Eerstgeborene: geschapen wezen of Heerser	4 min	6
3	Het debat over de eeuwige verwekking	4 min	8
4	De Zoon en de dag van Zijn verwekking	2 min	11
5	Psalm 2 uitgelegd vanuit de opstanding	3 min	12
6	De geboren Zoon in de profetie van Jesaja	3 min	14
7	Het eeuwige Woord en het Zoonschap	2 min	15
8	Christus als eerste van de nieuwe schepping	3 min	16
9	Alle dingen zijn door Christus geschapen	3 min	18
10	Johannes over de ongeschapen Schepper	4 min	20
11	Christus boven alle geestelijke machten	3 min	22
12	Christus houdt de schepping bijeen	2 min	23
13	De samenhang van de atoomkern	3 min	24
14	Gods Woord bewaart de wereld tot het oordeel	5 min	26

15	Christus als Hoofd van de gemeente	3 min	29
16	Eén lichaam met verschillende leden	2 min	30
17	In Christus zijn als leden van Zijn lichaam	4 min	31
18	De wijnstok en Jezus' eenheid met de gemeente	4 min	34
19	Jezus als Hoofd en Zijn Geest in vele leden	5 min	36
20	Hoofd als gezagsdrager of als bron	3 min	38
21	Het onderwerp van de zin over de volheid	4 min	40
22	De volheid en de gnostische eonen	5 min	42
23	Jezus als de ladder tussen hemel en aarde	3 min	44
24	De volheid van God lichamelijk in Christus	4 min	46
25	Verzoening als herstel van de relatie met God	2 min	48
26	Universalisme en de verzoening van alle dingen	3 min	49
27	De uiteindelijke overwinning volgens universalisten	2 min	50
28	Bezwaren en andere verklaringen van verzoening	3 min	51
29	Adam en Christus: hun invloed op alle mensen	2 min	52

30	Verzoening voor allen en het afwijzen van licht	3 min	54
31	Kinderen, genade en verantwoordelijkheid	3 min	55
32	De wereld verzoend of alleen de uitverkorenen	2 min	57
33	Kiezen voor het licht en omgaan met zonde	3 min	58
	Om verder te lezen		60

1

Een vroegchristelijk lied over Christus

We gaan verder met onze studie van het boek Kolossenzen, bij Kolossenzen hoofdstuk 1, vers 15. We hebben vers 15 in onze vorige bijeenkomst behandeld. Dat was het vers waarmee een gedeelte begon dat over het algemeen wordt beschouwd als een citaat uit een oud christelijk lied. Van tijd tot tijd vind je in de geschriften van Paulus iets wat een citaat lijkt te zijn uit een of ander gedicht, waarschijnlijk een lied van de vroege gemeente, of misschien een leerstellige verklaring.

Om de een of andere reden heeft de New King James dat hier niet apart gezet. Gewoonlijk gebruikt die vertaling voor zulke gedeelten een ander soort alinea om te laten zien dat het poëzie is, of een ander soort literatuur. Als je een voorbeeld wilt zien waarbij de New King James dat wel heeft gedaan, wil ik je wijzen op 1 Timotheus hoofdstuk 3, vers 16. Daar hebben we een geval waarin de vertalers de alinea anders hebben opgesteld om te laten zien dat je een stukje poëzie voor je hebt. De meeste vertalingen zouden daar hetzelfde doen. Het gaat om iets wat Paulus citeert, in plaats van iets wat hij hier zelf bedenkt.

In 1 Timotheus 3, vers 16 zegt hij:

En buiten alle twijfel, groot is het geheimenis van de godsvrucht: God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest, is verschenen aan de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid.

1 TIMOTHEÛS 3:16

In de New King James staat na 'groot is het geheimenis van de godsvrucht' een dubbele punt. De rest van het vers is daar apart gezet als dichtregels.

De reden voor die opmaak is dat geleerden van mening zijn dat Paulus hier een vroege geloofsbelijdenis citeert van de gemeente uit zijn tijd. Zoals sommige gemeenten tegenwoordig de Apostolische Geloofsbelijdenis opzeggen, zo wordt gedacht dat dit misschien een van de geloofsbelijdenissen was die de vroege gemeente opzei. De Apostolische Geloofsbelijdenis bestond immers nog niet in de tijd van Paulus. En men denkt dat Paulus die belijdenis hier opzegt als onderdeel van zijn betoog.

Op dezelfde manier denkt men dat de verzen 15 tot en met 20 van Kolossenzen hoofdstuk 1 misschien een lied zijn dat de vroege christenen goed kenden, hoewel de vertalers van de New King James het niet als dichtregels hebben weergegeven. Waarschijnlijk komt dat doordat het niet echt in dichtregels is geschreven. Dat trekt misschien de aanname van veel geleerden dat het een lied is in twijfel. Er zijn misschien strofen; daarover valt te discussiëren. Maar het is niet geschreven in regels die je als poëzie zou herkennen. Daarom kan de suggestie dat het poëzie is, of dat het een lied is, misschien ter discussie worden gesteld.

Maar wat je wel aantreft, zijn twee wezenlijke delen in dit gedeelte, of het nu door de vroege christenen werd gezongen of iets was wat Paulus hier zelf voor het eerst bedacht. Het gaat om de verzen 15 tot en met 20. Het eerste gedeelte, de verzen 15, 16 en 17, zou het eerste deel zijn en spreekt in het algemeen over de verhouding van Jezus tot de schepping, of tot de geschapen orde. Dan gaat vers 18 en wat daarop volgt, tot het einde, vers 20, over de verhouding van Jezus tot de gemeente. Zo wordt Jezus dus voorgesteld als de Heere van de schepping en de Heere van de gemeente.

2

Eerstgeborene: geschapen wezen of Heerser

We zijn de vorige keer begonnen met vers 15. We hoeven daar niet meer uitvoerig op in te gaan, maar ik wil daar wel opnieuw beginnen, om het nog even samen te vatten. Er staat dat:

Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van heel de schepping.

KOLOSSENZEN 1:15

De New King James zegt:

De eerstgeborene boven de hele schepping.

Ik heb de vorige keer gezegd dat die formulering met het voorzetsel ‘over’, of ‘of’, of ‘before’, zoals sommige vertalers het weergeven, duidelijk meer dan één betekenis kan hebben. De King James geeft het zo weer:

‘Eerstgeborene van de hele schepping.’

Voordat we hiermee verdergaan, moet ik je eraan herinneren dat we het de vorige keer over de uitdrukking ‘de eerstgeborene van de hele schepping’ hadden. We bespraken hoe sommigen, vooral degenen die de Godheid van Christus betwisten of die niet geloven dat Jezus God is, geloven dat Hij een geschapen wezen is. Misschien het grootste en het hoogste en het meest verheven van alle geschapen wezens, maar toch een geschapen wezen. Zij grijpen deze specifieke uitspraak aan, dat Jezus ‘de eerstgeborene van de hele schepping’ is. Daarmee suggereren ze dat hier wordt betoogd dat Hij deel uitmaakt van de schepping, de eerste, het begin ervan, het eerste wat God heeft geschapen. Die bewoording zou je zeker zo kunnen begrijpen: toen God de schepping baarde, was Jezus het eerste wat Hij baarde.

Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van heel de schepping.

KOLOSSENZEN 1:15

Maar zoals ik de vorige keer zei, zijn er andere manieren om dit te begrijpen die beslist beter bij de context passen. Ik zal je meer over die context vertellen wanneer we wat verder lezen. Maar laat me je eraan herinneren dat er twee manieren zijn waarop christenen dit over het algemeen hebben opgevat. De ene is de manier waarop iedereen behalve ik het opvat, en de andere is de manier waarop ik het opvat. Als ik in de minderheid ben, zou dat je reden moeten geven om te twijfelen aan de juistheid van alles wat ik hierover te zeggen heb. Maar het is nu eenmaal zo dat ik soms met alle commentatoren van mening verschil, en je moet zelf beoordelen of zij gelijk hebben of ik. Zij zouden gelijk kunnen hebben, en ik zou het mis kunnen hebben.

Maar de meeste christelijke commentatoren vatten dit zo op. Ze zeggen: nee, eerstgeborene wordt niet in chronologische zin gebruikt. Het betekent niet dat Hij er werkelijk vóór de rest van de schepping was, hoewel Hij dat zeker was. Maar dat is niet de reden waarom Paulus die term gebruikt. Eerstgeborene moet eenvoudig worden opgevat als een synoniem voor de Heerser of de Heere van de hele schepping, omdat de eerstgeborene in elk gezin inderdaad die rol vervulde. In ieder geval nam de eerstgeboren zoon bij de dood van de vader de leiding over binnen de Semitische familiestructuur. Hij was dan het hoofd en degene die het dubbele deel erfde, enzovoort. Omdat de eerstgeborene in een gezin dus dit gezag had, betekent Jezus de Eerstgeborene van God noemen eenvoudig dat Hij de Heerser of de Heere over de hele schepping is.

Je kunt deze specifieke opvatting terugzien in de manier waarop de vertalers van de New King James het voorzetsel hebben vertaald. In plaats van “firstborn of all creation” hebben ze het vertaald als “firstborn over all creation”. Degenen die deze opvatting aanhangen, dat eerstgeborene eenvoudig een andere manier is om heerser te zeggen, vertalen het liever zo. F. F. Bruce, die het ook alleen maar als een ander woord voor heerser ziet, vertaalt het liever als “the firstborn before all creation”. Maar ook al staat daar de chronologische aanduiding “before”, toch wordt daarmee nog steeds niet gezegd dat Jezus op een of andere manier tot bestaan is gekomen. De klassieke orthodoxe leer is dat Jezus niet tot bestaan is gekomen. Hij heeft altijd bestaan. Omdat Hij God is, en God geen begin heeft gehad, heeft Jezus dus geen begin gehad.

3

Het debat over de eeuwige verwekking

Ik herinner me dat ik hiermee ooit in de knel kwam toen ik er vele jaren geleden bij mij thuis met Jehovah's Getuigen over sprak. We discussieerden over de Drie-eenheid. We discussieerden over de Godheid van Christus, wat naar mijn gevoel het enige is waarover het werkelijk de moeite waard is om met hen te discussiëren. Ze haalden dit vers aan, zoals ze graag doen, omdat het volgens hen suggereert dat Jezus deel uitmaakt van de geschapen orde. Vooral in de weergave “firstborn of all creation”. Ik

volgde destijds de meer orthodoxe redenering en betoogde dat het niet betekent dat Hij geschapen was, maar dat Hij verwekt was. Een van de bekende geloofsbelijdenissen spreekt over Jezus als verwekt, niet gemaakt. Verwekt door God, maar niet gemaakt, in de voorbije eeuwigheid. Mijn opvatting was dat deze passage in wezen zei dat Jezus in de voorbije eeuwigheid uit God geboren was, voordat er ook maar iets van de schepping tot bestaan kwam. Zo zouden sommige christenen het ook begrijpen.

Ze zeiden tegen mij — en ik moest toegeven, niet tegenover hen maar wel bij mezelf, dat er logica zat in wat ze zeiden —: “Goed, laten we het dan nemen zoals jij het zegt. Laten we zeggen dat Hij verwekt was, niet gemaakt. Betekent dat niet dat Hij een begin had? Hoe kan iemand verwekt worden als hij vóór dat moment al bestond? Verwijst verwekt worden niet naar ontvangen worden en geboren worden? Is dat niet wat het betekent wanneer er in de geslachtsregisters staat dat die en die die en die verwekte, die weer die en die verwekte, die weer die en die verwekte? Betekent het niet dat iemands begin erin bestond dat je hem tot bestaan bracht, dat je hem verwekte? Als Jezus al bestond vóór het moment waarop Hij verwekt werd, in welke zin kunnen we dan zeggen dat Hij verwekt werd?”

Wat zij betoogden, was dat als er staat dat Jezus in de voorbije eeuwigheid verwekt werd, dat dan maar zo moest zijn. Hij werd verwekt. Hij had een begin. Hoe wordt iemand de zoon van een ander, anders dan door uit die persoon voort te komen? En is er niet een bepaald moment in de tijd waarop dat gebeurt?

De orthodoxe leer is dat er geen moment in de tijd was waarop dat gebeurde. Jezus was eeuwig, niet op een bepaald moment in de tijd, maar in alle eeuwigheid, voor eeuwig en altijd en altijd en altijd, verwekt door de Vader. Eén manier waarop sommige orthodoxe mensen dit hebben beargumenteerd, is dat God de Vader als de zon is en Jezus als de lichtstralen die van de zon komen. Die lichtstralen zijn toch voortdurend van de zon uitgegaan en zijn er al zolang de zon bestaat. Je zou kunnen zeggen dat de lichtstralen die van de zon komen er al net zo lang zijn als de zon zelf. Maar ze hebben nog steeds hun oorsprong in de zon. Ze komen nog steeds van de zon.

Misschien is er enige steun voor dit idee in de Schrift, in Hebreeën, waar in Hebreeën 1:3 over Jezus staat:

Hij, Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechter hand van de Majesteit in de hoogste hemelen.

HEBREEËN 1:3

Misschien is dat een beeld dat te onderbouwen valt. Maar ik moet zeggen dat ik me er erg ongemakkelijk bij voelde om te betogen dat Jezus in de voorbije eeuwigheid eeuwig verwekt was. Want hoewel dat waar kan zijn, zou ik het niet willen bevestigen tenzij de Bijbel het zei.

Ik ben in het Oude en het Nieuwe Testament gaan zoeken om te ontdekken of er ergens in de Bijbel stond dat Jezus eeuwig verwekt was. Dat wil zeggen dat het verwekken van Jezus iets was wat in de voorbije eeuwigheid gebeurde, vóór de schepping van de wereld. En ik vond niets. Ik vond niets in de Bijbel dat dit ondersteunde.

Ik zocht in het Oude Testament naar aanwijzingen dat Jezus toen al de Zoon werd genoemd. Kijk, in het Nieuwe Testament wordt Hij het Woord genoemd.

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.

JOHANNES 1:1

En:

4

De Zoon en de dag van Zijn verwekking

En het Woord was bij God, en het Woord was God volgens Johannes 1:1. Ik heb er nooit aan getwijfeld dat Jezus God is en eeuwig is. De vraag is of Hij vóór Zijn komst naar de aarde in een verhouding tot de Vader stond die Vader-Zoon wordt genoemd. Daar was ik naar op zoek. Ik vond twee passages in het Oude Testament. In de jaren daarna vroeg ik velen om passages voor me te vinden, en zij vonden alleen diezelfde twee. De ene was Psalm 2:7. Hier spreekt de Vader tot Jezus, in Psalm 2:7. Het is heel duidelijk dat Hij dat doet. De Vader zegt tegen Jezus:

Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ík heb U heden verwekt.

PSALMEN 2:7

Deze uitspraak staat in het Oude Testament, voordat Jezus naar de aarde kwam. En God zegt:

‘Vandaag heb Ik Je verwekt.’ Sommigen denken dat die feiten bewijzen dat Jezus ergens voordat Hij als mens naar de aarde kwam, verwekt werd. Dat Hij dus als een verwekte Zoon in die verhouding tot God stond terwijl Zij nog in de hemel waren, voordat Hij ooit mens werd.

Hier zijn twee problemen mee. In die psalm staat niet: ‘Jij bent Mijn Zoon. In de eeuwigheid heb Ik Jou verwekt.’ Er staat:

‘Vandaag heb Ik Je verwekt.’

Er wordt over een bepaald moment in de tijd gesproken. Ik herinner me dat ik in een commentaar op de Psalmen las hoe een uitlegger hiermee worstelde. Toen hij de woorden ‘deze dag’ zag, zei hij: “‘Deze dag’ betekent in de zin van de eeuwige dag.’ En ik dacht: ‘Waar vind je ergens anders in de Schrift ooit steun voor het idee van een eeuwige dag?’ Ik vind die nergens. Ik denk dat dit een exegetische uit wanhoop en noodzaak was.

Het is nu eenmaal zo dat als de Bijbel zegt dat er ‘deze dag’ iets is gebeurd, dat gewoonlijk wijst op een moment in de tijd waarvóór het nog niet was gebeurd. Het gebeurde op deze dag en niet op een eerdere of latere dag. Deze dag. Het lijkt er dus op dat Psalm 2:7 geen goede ondersteuning bood voor het idee dat Jezus in de voorbije eeuwigheid verwekt werd. Er is een bepaalde dag waarop die verwekking plaatsvindt.

5

Psalm 2 uitgelegd vanuit de opstanding

De andere reden waarom dat vers niet bruikbaar is om dat punt te bewijzen, is dat het in het Nieuwe Testament wordt aangehaald met een andere betekenis. Die passage in het Nieuwe Testament staat in Handelingen 13. Daar predikt Paulus in de synagoge in Antiochië in Pisidië. Hij haalt dit vers aan en geeft een uitleg van wat het betekent. Paulus is een apostel, geïnspireerd door God. Ik geloof dat hij niet verkeerd kon begrijpen en niet verkeerd kon weergeven wat het Oude Testament bedoelde.

Het staat in Handelingen 13:33. Misschien moeten we vers 32 ook lezen. In Handelingen 13:32 en 33 zei Paulus:

En wij verkondigen u de belofte die aan de vaders gedaan is, namelijk dat God die vervuld heeft aan ons, hun kinderen, door Jezus te verwekken, zoals ook in de tweede psalm geschreven staat: U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt.

HANDELINGEN 13:32-33

[Vertalersnoot: de Engelse vertaling die de spreker aanhaalt, heeft hier ‘raised up Jesus’. Hij verstaat dat als Jezus’ opstanding uit de doden. De hierboven aangehaalde Nederlandse tekst heeft ‘door Jezus te verwekken’.]

Het lijkt geen twijfel dat hij het heeft over opgewekt worden uit de doden, want in vers 30 zegt hij dat God Hem uit de doden heeft opgewekt. Nu bevestigt hij dat opnieuw in vers 33:

God heeft dit vervuld door Jezus te laten opstaan.

Dan zegt hij vervolgens:

Zoals ook in de tweede psalm staat: 'Jij bent Mijn Zoon, vandaag heb Ik Je verwekt.'

In welke zin leert die psalm wat Paulus zegt? Paulus zegt:

God heeft Zijn belofte vervuld door Jezus uit de dood te laten opstaan, zoals ook in de psalm was voorspeld.

Welke psalm? Psalm 2:7.

Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ík heb U heden verwekt.

PSALMEN 2:7

Op welke dag slaat dit? De dag van de opstanding. En in welke zin is Hij verwekt? Uit de doden. Hij is:

En Hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

KOLOSSENZEN 1:18

Dat zegt Paulus in Kolossenzen 1:18. Jezus Zelf zegt het over Zichzelf. In Openbaring 1:5 is Jezus:

en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Vorst van de koningen der aarde. Hem Die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed,

OPENBARING 1:5

Volgens Paulus verwijst Psalm 2:7 dus niet naar het eeuwig verwekt worden van Jezus in de voorbije eeuwigheid. Het verwijst naar de dag waarop Jezus uit de doden opstond. En God zegt:

‘Jij bent Mijn Zoon. Vandaag heb Ik Je verwekt.’ Dat wil zeggen: uit de doden.

Als de geïnspireerde apostel Psalm 2:7 zo begreep, en zelfs de bewoording van Psalm 2:7, waar ‘deze dag’ staat, tegen de leer van een eeuwige verwekking lijkt te pleiten, kan ik geen reden bedenken om die Schriftplaats te gebruiken om zo'n punt te bewijzen.

6

De geboren Zoon in de profetie van Jesaja

De enige andere passage uit het Oude Testament waarvan ooit werd geopperd dat die leert dat Jezus vóór Zijn menswording de Zoon werd genoemd, of in die verhouding tot de Vader stond, is Jesaja 9:6 en 7. Daar staat:

En verder staat er:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op Zijn schouder. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst. Aan de uitbreiding van deze heerschappij en aan de vrede zal geen einde komen op de troon van David en over zijn koninkrijk, om het te grondvesten en het te ondersteunen door recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.

JESAJA 9:6-7

Het is duidelijk dat dit over Jezus gaat. En toch staat er over Hem:

Er is voor ons een kind geboren, er is ons een zoon gegeven.

Men denkt daarom dat dit leert dat Jezus, toen Hij geboren werd, daarvóór al een Zoon was. En dat God, door de menswording te laten plaatsvinden, ervoor zorgde dat Zijn Zoon werd gegeven. Dat Jezus dus voordat Hij geboren werd al de Zoon was. Maar dat staat helemaal niet uitdrukkelijk in het vers.

Dat verwijst zeker naar de menswording van Jezus, maar wat betekent het dat de Zoon gegeven wordt? Het kan volgens mij evengoed betekenen dat Hij aan het kruis gegeven werd. Toen Hij geboren was, was Hij nu een Zoon. En toen Hij gekruisigd werd, werd de Zoon gegeven als de verzoening door voldoening voor onze zonden, door God gegeven als het offer dat nodig was voor ons behoud. Misschien kunnen die woorden in Jesaja anders worden opgevat. Maar waar het om gaat, is dat we een passage nodig hebben die niet anders kan worden opgevat, als we iets willen opferen dat zo moeilijk te bevatten is als iemand die voor eeuwig en eeuwig en eeuwig verwekt wordt, verwekt als een Zoon. Laten we eerlijk zijn: het begrip is moeilijk. De Bijbel vraagt ons soms om moeilijke begrippen te aanvaarden. Daar heb ik geen moeite mee. Ik geloof in de Drie-eenheid, en de Drie-eenheid is een moeilijk begrip. De reden dat ik in de Drie-eenheid geloof, is niet dat het een moeilijk begrip is, en ook niet dat het de orthodoxe, traditionele opvatting is. Ik geloof in de Drie-eenheid omdat ik geloof dat die in de Schrift wordt onderwezen. En als ik iets ga geloven als dat Jezus eeuwig verwekt werd, een begrip dat heel moeilijk voor te stellen is, dan wil ik het geloven omdat het in de Schrift wordt onderwezen. Niet omdat het de traditie is om het te onderwijzen of te geloven.

7

Het eeuwige Woord en het Zoonschap

Wat ik tegen je zeg, is dat ik in de afgelopen ruim twintig jaar, waarin ik minstens twaalf keer de hele Bijbel heb doorgenomen in mijn onderwijs, geen enkele Schriftplaats heb kunnen vinden die leert dat Jezus eeuwig verwekt werd. Dat betekent niet dat Hij dat niet werd, en ik ontken ook niet dat Hij dat werd. Ik zeg alleen dat als iemand wil zeggen dat Hij dat werd, diegene Schriftplaatsen moet vinden om dat te onderbouwen. En ik kan die Schriftplaatsen niet vinden. Misschien kun jij dat wel.

Maar dit wil ik wel zeggen: de Bijbel leert zeker dat Jezus God was voordat Hij naar de aarde kwam. Hij was het Woord. Telkens wanneer het Nieuwe Testament spreekt over Jezus' bestaan vóór Zijn geboorte, wordt Hij het Woord genoemd.

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid.

JOHANNES 1:14

Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn,

FILIPPENZEN 2:6

zegt de Schrift. En daarom heb ik het zo begrepen dat het geen erg sterk argument is om te zeggen dat

Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van heel de schepping.

KOLOSSENZEN 1:15

betekent dat Hij in het verleden eeuwig verwekt werd. Paulus zou hier dan immers op een onduidelijke, vage manier verwijzen naar een begrip dat nergens anders in de Schrift wordt onderwezen. Dat zou zijn toehoorders beslist in verwarring brengen, en het zou ons zeker in verwarring brengen, en het heeft velen in verwarring gebracht. Zo'n vaagheid geeft alleen maar munitie aan mensen zoals de Jehovah's Getuigen.

8

Christus als eerste van de nieuwe schepping

Mijn alternatieve uitleg, en die heb ik je aan het einde van onze vorige bijeenkomst gegeven, is dat 'eerstgeborene' in vers 15 van Kolossenzen 1 in dezelfde betekenis wordt gebruikt als in Kolossenzen 1:18. De term 'eerstgeborene' wordt in de geschriften van

Paulus maar heel zelden voor Jezus gebruikt. Er is nog een plaats waar de term 'eerstgeborene' wordt gebruikt, in Romeinen 8.

Maar het komt twee keer in hetzelfde hoofdstuk voor, binnen een bestek van drie verzen. De eerste keer zonder een nadere bepaling. De tweede keer staat er een nadere bepaling bij. Volgens mij is het het waarschijnlijkst dat het in beide gevallen hetzelfde betekent. En waar in vers 15 geen nadere bepaling staat, is het passend en verantwoord om de nadere bepaling erbij te betrekken die drie verzen later staat:

En Hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

KOLOSSENZEN 1:18

in vers 18.

Het gaat dus niet over het begin van Christus als Degene Die in de voorbije eeuwigheid verwekt is. Het gaat er niet over dat Hij deel uitmaakt van de geschapen orde. En het zegt zelfs niet alleen maar dat Hij de Heere van de schepping is, al is Hij dat wel. Maar het houdt in dat Hij, wat Zijn verhouding tot de hele schepping betreft, de eerste is Die uit de doden geboren is. Hij is de eerste Die de gestalte van de nieuwe schepping heeft aangenomen, Die verheerlijkt is, Die bevrijd is uit de slavernij van de vloek die door de eerste Adam werd opgelegd. Christus is de eerste Die daaraan ontkomt en Die binnengaat in de nieuwe bestaansorde waarin uiteindelijk ook de hele schepping geboren zal worden.

Ik heb je de vorige keer Romeinen hoofdstuk 8 gegeven als de uitspraken van Paulus zelf die dit bevestigen:

De hele schepping zucht en ziet uit naar het moment waarop de kinderen van God verheerlijkt zullen worden, wanneer onze lichamen verlost zullen worden.

want er staat dat

ook de hele schepping dan bevrijd zal worden uit de slavernij van het verval,

zei Paulus.

Over Jezus lezen we:

Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de Eersteling geworden van hen die ontslapen zijn.

1 KORINTHE 15:20

Dat betekent dat Hij uit de doden is opgewekt, en dat de rest van ons ook uit de doden zal worden opgewekt. Hij is van de hele mensheid de Eerstgeborene uit de doden.

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.

ROMEINEN 8:29

staat er in Romeinen 8:29. En ik denk dat Paulus hier eenvoudig nog een ander aspect toevoegt. Hij is niet alleen de Eerstgeborene van alle mensen die uit de doden zullen worden opgewekt. Hij is ook de Eerstgeborene van de hele schepping die uit de doden zal worden opgewekt. Hij is eenvoudig de eerste Die verheerlijkt wordt. Hij is de Voorloper van alle geschapen dingen en van alle mensen die op een dag zo'n vernieuwing zullen meemaken die nog komen gaat.

9

Alle dingen zijn door Christus geschapen

Zo ben ik tenminste geneigd het te begrijpen. Als iemand het anders wil begrijpen, zou ik die persoon zeker geen ketter noemen. Mensen hebben dit op allerlei manieren proberen te begrijpen, en volgens mij zouden sommige daarvan er op zijn minst aanspraak op kunnen maken geldig te zijn. Eén manier die niet werkt, is het op te

vatten zoals de Jehovah's Getuigen dat doen. Je kunt Paulus' woorden niet zo uitleggen dat hij leert dat Jezus het eerste geschapen ding was. En de directe context bewijst dit onomstotelijk, want in het volgende vers, vers 16, zegt hij:

Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen.

KOLOSSENZEN 1:16

Dit is behoorlijk nadrukkelijk. Alles wat tot de schepping behoort, is door Hem geschapen. Mocht je je afvragen hoe het zit met die categorieën: was er een categorie die er niet onder valt? Nee, alle categorieën vallen eronder: dingen in de hemel, dingen op aarde, zichtbare dingen, onzichtbare dingen. Tot welke categorie behoort Jezus? Is Hij zichtbaar of onzichtbaar? Op dit moment lijkt Hij onzichtbaar te zijn. Is Hij in de hemel of op aarde? Hij is in de hemel. Hij is op aarde geweest. Hij is in de hemel geweest. Hij is op beide plaatsen geweest. Dus welke categorie je ook wilt nemen, dingen in de hemel of dingen op aarde, Hij valt in een van die categorieën. Hoe kan Hij een van de geschapen dingen zijn als Hij alle dingen in al die categorieën heeft geschapen?

De vertalers van de Bijbel van de Jehovah's Getuigen voelden blijkbaar de kracht van dit argument. Daarom hebben ze in vers 16 een woord tussen het Engelse 'all' en 'things' gezet. Ze maakten ervan: 'all other things', alle andere dingen. In de Griekse tekst staat geen woord dat overeenkomt met 'other', andere. Dat hebben ze verzonnen. Ze hebben het daar neergezet, en daarmee bekenden ze in feite dat deze Schrifttekst hen klemzette wat betreft hun leer over de godheid van Christus. Ze geloven niet in de godheid van Christus. Ze geloven dat Hij een geschapen ding is. Toch zegt deze Schrifttekst dat alle geschapen dingen door Hem zijn geschapen.

Om de negatieve gevolgen voor hun leer te beperken, konden ze het over hun hart verkrijgen een woord te verzinnen, 'other', dat nergens in de Griekse tekst staat. Zo laten ze de tekst zeggen:

Want door Hem zijn alle andere dingen geschapen.

Wat betekent dat? Alle dingen behalve Hijzelf. Dat Hij door God is geschapen, en dat vervolgens alle andere dingen door Hem zijn geschapen. Het probleem is dat de tekst daar geen enkele steun voor biedt, en die is behoorlijk nadrukkelijk. De woorden ‘all things’, alle dingen, staan twee keer in vers 16. Beide keren staat er:

Alles in de hemel is geschapen.

Zelfs in vers 17:

En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem.

KOLOSSENZEN 1:17

10

Johannes over de ongeschapen Schepper

Wat betekent ‘alle dingen’? Alle geschapen dingen, zeker. Alle dingen die geschapen zijn, zijn door Hem geschapen. Als het hier niet duidelijk genoeg is, kunnen we het Evangelie van Johannes opslaan, hoofdstuk 1. Daar hebben de vertalers van de Jehovah’s Getuigen volgens mij verzuimd het woord ‘other’ toe te voegen, terwijl ze dat wel hadden moeten doen als ze hun leer overeind wilden houden. Dit is een geval waarin hun vertalers een kans over het hoofd hebben gezien, want ze schieten zichzelf in de voet door de tekst te laten staan zoals die in het Grieks luidt.

In Johannes 1, nadat er is gesproken over Jezus Die het Woord is en God is — je weet hoe ze dat veranderd hebben — staat er in vers 2:

Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn door het Woord gemaakt, en zonder dit Woord is geen ding gemaakt dat gemaakt is.

JOHANNES 1:2-3

Voor het geval je de boodschap niet hebt begrepen, zegt hij het nog eens op een andere manier:

Zonder Hem is er niets gemaakt van alles wat er gemaakt is.

De vraag moet gesteld worden: Johannes, als je dit zegt, reken je Jezus dan tot de dingen die gemaakt zijn, dat wil zeggen, tot het geheel van de geschapen dingen? Of sluit je Jezus uit van het geheel van de geschapen dingen? Dat zijn werkelijk de enige twee mogelijkheden. Jezus valt ofwel in de ene categorie, ofwel in de andere. Er zijn dingen die geschapen zijn, en er zijn dingen die ongeschapen zijn, nooit geschapen. Het enige wat nooit geschapen is, is God. Al het andere is geschapen.

Rekenen Johannes en Paulus Jezus in deze twee passages tot de geschapen dingen of tot de ongeschapen dingen? Lees het nog eens. Johannes 1:3:

‘Alles.’ Dat is dezelfde uitdrukking die Paulus in Kolossenzen gebruikt, ‘all things’, alle dingen. Hij heeft alle dingen geschapen. Hier staat:

Alles is door Hem gemaakt.

Dat betekent dat Hij tot bestaan moest zijn gekomen om dingen door Hem te laten maken. [Vertalersnoot: de spreker bedoelt hier kennelijk dat Jezus al moest bestaan; zijn betoog is juist dat Jezus nooit tot bestaan is gekomen.] Hij moest bestaan om dingen door Hem tot stand te laten komen. Je kunt geen water door leidingen een huis binnenvoeren voordat je de leidingen hebt aangelegd. Niets kan door iets heen gaan dat niet bestaat. Dus als alles wat gemaakt is door Hem gemaakt is, moet Hij er al geweest zijn voordat ook maar iets daarvan gemaakt werd.

Dan zegt hij het nadrukkelijk:

Zonder Hem is er niets gemaakt van alles wat er gemaakt is.

Die laatste bijzin, ‘nothing that was made’, niets wat gemaakt is, duidt op het hele geschapen domein. Van het hele geschapen domein, van het hele domein van dingen die gemaakt zijn, is Hij er niet één. Sterker nog, geen daarvan is tot bestaan gekomen zonder dat Hij er al was en ze door Hem tot stand kwamen.

Hier zouden de Jehovah's Getuigen er, zoals ik al zei, beter aan hebben gedaan het woord 'other' toe te voegen: 'all other things', alle andere dingen. Het staat hier ook niet in het Grieks, maar in Kolossenzen 1:16 hadden ze er evenmin een Griekse grond voor. Daar hebben ze het gedaan. Ze hadden het hier ook kunnen doen om zichzelf wat hoofdpijn te besparen. Maar later zullen ze nog meer hoofdpijn krijgen omdat ze met het Woord van God geknoeid hebben.

Het punt is dat zowel Paulus als Johannes duidelijk heeft gemaakt dat zij Jezus niet beschouwen als Iemand Die tot het geschapene behoort. Hij is de Ongeschapene, en het enige wat in die categorie valt, is God. Dat betekent noodzakelijkerwijs dat Jezus God is, niet een van de dingen die God heeft gemaakt.

11

Christus boven alle geestelijke machten

We gaan verder en keren terug naar Kolossenzen 1:16:

Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen.

KOLOSSENZEN 1:16

De bewoording hier is misschien bewust gekozen om in te gaan op enkele beweringen uit de gnostische en ketterse leringen die in Kolosse werden onderwezen, of waarvan men denkt dat ze daar werden onderwezen. Sommige van die sekten leggen de nadruk op de onzichtbare wereld en op het krijgen van visioenen van wat tot die onzichtbare wereld behoort. En op het doorlopen van de verschillende geestelijke niveaus in de richting van God, via allerlei eonen, zoals zij die noemen, of stappen van vooruitgang, steeds een stukje verder omhoog naar het goddelijke wezen. In hun theologie waren er veel onzichtbare wezens, overheden en machten, engelachtige wezens waar ze als het ware tegen opkeken en waarvan ze verwachtten dat die hen door de verschillende stadia heen zouden helpen.

Wat Paulus zei, was: ‘Luister, Jezus heeft al die dingen gemaakt.’ Paulus bevestigt niet dat de eonen uit de gnostische theologie bestaan. Hij zegt alleen maar dat alles wat onzichtbaar is, en daar vallen ook alle eonen onder waarover je maar wilt speculeren, en alles wat zichtbaar is, alles in de hemel, allemaal door Jezus is gemaakt. En het is allemaal gemaakt ten behoeve van Hem en tot Zijn heerlijkheid. Waarom schakelen we de tussenpersoon dan niet uit en gaan we gewoon rechtstreeks naar de top? Het is niet nodig om over de engelen of de eonen of de tussenpersonen te praten of na te denken. Er is maar één Tussenpersoon met Wie we ons bezig hoeven te houden. Hij staat boven hen allemaal. Hij heeft ze allemaal gemaakt, en ze zijn allemaal voor Hem gemaakt.

Aangezien Hij ons uitnodigt om een rechtstreekse relatie met Hem te hebben, wat heeft het dan voor zin om je met die andere wezens bezig te houden, of ze nu echt bestaan of ingebeeld zijn? Het maakt niet uit. Engelen bestaan zeker. Demonen bestaan zeker. Of die zogenaamde eonen van het gnosticisme nu met engelen vereenzelvigd moeten worden of volkomen speculatieve onzin zijn, die vraag hoeven we niet te beslissen. Of die wezens nu echt bestaan of ingebeeld zijn, het punt is dat Jezus boven alles staat wat er is. Laten we dus gewoon naar Hem toe gaan en ons niet druk maken over hen.

12

Christus houdt de schepping bijeen

Vers 17:

En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem.

KOLOSSENZEN 1:17

Op dit punt begint hij erover te spreken dat Hij in de tijd aan alles voorafgaat.

Het Engelse woord ‘consist’ kan daar ‘bijeengehouden worden’ betekenen. Ze worden in Hem bijeengehouden. Dit kan eenvoudig betekenen dat alle elementen van de werkelijkheid, alle elementen van de geschiedenis, alle factoren die van het heelal een

samenhangend geheel maken, of die zelfs de geschiedenis samenhang geven, op de een of andere manier door Zijn soevereine heerschappij worden doortrokken. En dat die alles in een soort esoterische zin bijeenhoudt. Maar veel christenen hebben gedacht, en ze zouden best gelijk kunnen hebben, dat 'bijeengehouden worden' zelfs kan slaan op de eigenlijke elementen zoals wij die term zouden gebruiken, de elementen van de natuur, van de stoffelijke wereld.

Ze wisten in die tijd niets van wat wij atomen noemen, maar het woord 'atoom' is afkomstig uit de oude Griekse filosofie. Tegenwoordig hebben we een beeld van de opbouw van een atoom en van wat atomen zijn, enzovoort. Maar 'atomen' was een oud Grieks woord dat de Griekse filosofen gebruikten voor de kleinste fundamentele deeltjes materie waaruit alles bestaat. Dus toen wetenschappers daadwerkelijk ontdekten, of zich bewust werden van, wat wij tegenwoordig atomen noemen, namen ze eenvoudig dat woord over. Want de Grieken hadden het woord 'atoom' gebruikt voor de allerkleinste fundamentele stukjes materie, de deeltjes waaruit materie bestaat.

Tegenwoordig weten we zelfs van subatomaire deeltjes. Atomen zijn nu niet meer het kleinste wat bekend is. Er zijn deeltjes waaruit atomen zijn opgebouwd, en die hebben verschillende elektrische ladingen. In de kern van het atoom heb je een groep neutronen en protonen. De neutronen hebben geen elektrische lading; de protonen hebben een positieve elektrische lading. Rond deze groep, die we de kern noemen, bewegen deeltjes in banen. Die worden elektronen genoemd en hebben zelf een negatieve lading.

13

De samenhang van de atoomkern

Je hoeft dat niet allemaal te begrijpen, maar één ding waar wetenschappers zich al heel lang het hoofd over breken, is: waarom houdt het atoom zichzelf bijeen? Er is een bekende natuurwet die zegt dat gelijke ladingen elkaar afstoten en tegengestelde ladingen elkaar aantrekken. Iedereen die weleens met staafmagneten heeft gespeeld, heeft zelf kunnen vaststellen dat er een kracht is die tegenwerkt als je probeert de twee positieve uiteinden of de twee negatieve uiteinden naar elkaar toe te houden. Maar als

je het negatieve uiteinde van de ene naar het positieve uiteinde van de andere draait, trekken ze elkaar aan, omdat elektrische ladingen nu eenmaal zo werken. Negatief trekt positief aan; positief trekt negatief aan. Negatief stoot negatief af, en positief stoot positief af. Dat wil zeggen: gelijke ladingen stoten elkaar af.

Het probleem hier is dat je in de kern van het atoom al die deeltjes bij elkaar hebt zitten die protonen worden genoemd, en ze hebben allemaal een positieve lading. Het zijn gewoon kleine deeltjes die allemaal een positieve magnetische lading hebben. De vraag die natuurkundigen voor een raadsel stelt, is: waarom stoten deze deeltjes elkaar niet af? Ze hebben allemaal dezelfde lading. Wat verhindert dat ze elkaar afstoten, zoals je op grond van de natuur en de wetenschappelijke wetten zou verwachten? Voor zover we weten is er niets wat kleiner is dan die deeltjes en ze bij elkaar houdt, zoals een touwtje of iets wat eromheen zit zodat ze niet bij elkaar vandaan kunnen. Ze lijken van nature bij elkaar te blijven, en ze hechten of kleven aan elkaar als een bundeltje positief geladen subatomaire deeltjes. Het lijkt alsof ze gewoon zouden moeten verdwijnen. Ze zouden elkaar de ruimte in moeten stoten, maar dat doen ze niet. En alles wat vast is, zo wordt ons verteld, bestaat uit zulke atomen met deze eigenschap in hun kern.

Sommige wetenschappers die proberen uit te leggen waarom deze deeltjes in de kern bij elkaar blijven, veronderstellen dat er een soort atomaire lijm moet zijn die ze bij elkaar houdt. Maar atomaire lijm is eigenlijk alleen maar een term voor iets waar we niets van weten en dat ervoor zorgt dat dit gebeurt. Er is niet werkelijk een bepaalde stof die we kennen als atomaire lijm. Waar zou die van gemaakt zijn? Lijm is gemaakt van atomen. We hebben het over subatomaire deeltjes. Waar zou atomaire lijm van gemaakt zijn? En heeft iemand die lijm ooit ontdekt? Nee, het is alleen maar speculatie. Er moet iets zijn. Er is een kracht die ze tegen de natuur in bij elkaar houdt, zodat stoffelijke materie kan bestaan. En als die zogenaamde atomaire lijm deze deeltjes niet bij elkaar hield, zou er geen stoffelijke wereld zijn.

Paulus zegt dat in Christus, of door Hem, alle dingen bijeengehouden worden. En het is heel goed mogelijk dat Paulus bedoelt dat wat mensen veronderstellen als atomaire lijm die atomen bij elkaar houdt, in werkelijkheid helemaal geen lijm is. Natuurlijk

gebruikten ze die term in de tijd van Paulus niet. Ik weet eigenlijk niet eens of ze in de tijd van Paulus over dit probleem nadachten. Het is niets anders dan Jezus. Hij is Degene Die alles bij elkaar houdt.

14

Gods Woord bewaart de wereld tot het oordeel

Hoe gebeurt dat? Kijk eens naar 2 Petrus hoofdstuk 3, vanaf vers 3. Petrus zegt:

Dit moet u allereerst weten, dat er in het laatste der dagen spotters zullen komen, die naar hun eigen begeerten zullen wandelen en zeggen: Waar is de belofte van Zijn komst? Want vanaf de dag dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen zoals vanaf het begin van de schepping. Want willens en wetens is het hun onbekend dat door het Woord van God de hemelen er reeds lang geweest zijn, evenals de aarde, die uit water oprijst en in water vaststaat.

2 PETRUS 3:3-5

Dat wil zeggen: doordat God spreekt, op Gods bevel, door Gods gezaghebbende besluit.

Dat wil zeggen: Hij heeft ze door Zijn Woord geschapen.

Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water.

2 PETRUS 3:6

Dat is een verwijzing naar de zondvloed van Noach.

Dan staat er in vers 7:

Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.

2 PETRUS 3:7

Dat wil zeggen: er was een vroegere orde die door water werd overstroomd. Maar sinds die tijd is er geen andere zondvloed geweest, en vanaf die tijd verkeren de hemel en de aarde in hun huidige toestand. Die toestand:

de hemel en de aarde die nu bestaan, worden door datzelfde woord bewaard voor het vuur, tot de dag waarop goddeloze mensen worden veroordeeld en ten onder gaan.

Er zal een tijd komen, en daar komt hij later in vers 10 op terug,

Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht. Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen verbranden.

2 PETRUS 3:10

Dat zegt hij in vers 10. Hetzelfde staat in vers 12. Hij spreekt over

u, die de komst van de dag van God verwacht en daarnaar verlangt, de dag waarop de hemelen, door vuur aangestoken, zullen vergaan en de elementen brandend zullen wegsmelten.

2 PETRUS 3:12

Er zijn mensen die in deze woorden het begrip kernsplijting zien. Als de atomen eenvoudigweg uiteen zouden vallen of zouden splijten, en al die deeltjes verschillende kanten op zouden gaan, dan zou dat kernsplijting zijn. Dat zou lijken op de gevolgen

van een kernexplosie. De elementen zouden uiteenvallen en alles zou in een verzengende hitte opgaan, om het zacht uit te drukken.

Ik pas dit niet toe op een kernoorlog, zoals sommige mensen misschien zouden doen, door te zeggen dat de wereld door een kernoorlog aan haar einde zal komen. Ik geloof niet dat de Bijbel dat leert. Maar wat ik zeg is dat, wanneer God inderdaad een einde maakt aan deze hemel en deze aarde en die vervangt door een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, het einde van deze hemel en aarde eenvoudigweg lijkt te komen doordat de elementen uiteenvallen.

En in die context zegt Petrus in vers 7 dat de huidige hemel en aarde bewaard worden. Dat wil zeggen: ze worden in stand gehouden door datzelfde Woord dat ze geschapen heeft. Hij zegt in vers 5 dat

Want willens en wetens is het hun onbekend dat door het Woord van God de hemelen er reeds lang geweest zijn, evenals de aarde, die uit water oprijst en in water vaststaat.

2 PETRUS 3:5

Maar nu zegt hij in vers 7 dat

Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.

2 PETRUS 3:7

Dat wil zeggen: door Gods besluit. Door Gods Woord worden ze bij elkaar gehouden. En wanneer Hij besluit ze niet langer bij elkaar te houden, zullen alle elementen uiteenvallen, en zal het heelal verdwijnen en vervangen worden door een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Misschien begrijp ik hem verkeerd, maar zo klinken die woorden voor mij. Wie is het Woord van God? Jezus is het Woord van God. En door het Woord van God is alles geschapen. Dat wordt in de hele Schrift over Jezus bevestigd. En door datzelfde Woord worden ze bij elkaar gehouden, of worden ze bewaard tot de dag waarop ze uiteen zullen vallen.

Dus Kolossenzen zegt misschien hetzelfde. Paulus zegt misschien hetzelfde als wat Petrus lijkt te zeggen, namelijk dat Jezus Zelf het heelal stoffelijk bijeenhoudt totdat het zijn nut heeft gehad. Dan zal Hij er eenvoudig mee ophouden. En dan zal alles verbranden en zullen ze opnieuw moeten beginnen, wat Hij bij Zijn wederkomst zal doen. Zo begrijp ik het tenminste. Er zouden betere manieren kunnen zijn om het te begrijpen, maar die ken ik niet.

15

Christus als Hoofd van de gemeente

Vers 18, Kolossenzen 1:18:

En Hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

KOLOSSENZEN 1:18

We stappen nu af van de bespreking van Jezus' verhouding tot de schepping. Hij was de Schepper van de schepping. Hij staat erboven. Ze is voor Hem en door Hem gemaakt, en Hij houdt haar bijeen. Nu het volgende onderwerp: wat is Hij in verhouding tot jou en mij, de gemeente? Hij is, zo staat er:

het hoofd van het lichaam, de gemeente. Hij is het begin, de eerstgeborene uit de dood, zodat Hij in alles op de eerste plaats komt.

De eerste plaats innemen betekent dat Hij boven alles staat. Hij staat boven dat alles. In alle dingen zijn Zijn gezag, Zijn heerlijkheid en wat Hem ter harte gaat doorslaggevend. Hij neemt in alle dingen de eerste plaats in. Als er staat dat Hij het

Hoofd van het lichaam, de gemeente, is, denk dan terug aan wat ik je heb gezegd: dit boek gaat in wezen over Jezus, het Hoofd van de gemeente, terwijl Efeze gaat over de gemeente, het lichaam van Christus.

De gedachte dat de gemeente een lichaam is, is ons heel vertrouwd. Waarschijnlijk ben je zelfs vanaf het allereerste begin van je leven als christen opgegroeid met de gedachte dat de gemeente het lichaam van Christus is. Dat is prima; het is waar. Maar we moeten wel beseffen dat die gedachte ergens vandaan komt. Waar haalde Paulus die gedachte vandaan? We vinden nergens dat Jezus dat onderwijst. Dat betekent niet dat het niet waar is, want toen Hij wegging, zei Hij tegen de discipelen:

Nog veel heb Ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u de weg wijzen in heel de waarheid, want Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken, maar wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen.

JOHANNES 16:12-13

We zien dus dat er zelfs nadat Jezus was weggegaan, dingen die Hij nooit had onderwezen in het onderwijs van de apostelen verschijnen. De Heilige Geest leidt hen namelijk in verdergaande waarheid dan zelfs wat Jezus hun had onderwezen toen Hij bij hen was. En dit is blijkbaar een van die waarheden. De eerste christenen begrepen, toen Jezus op aarde was, dat ze volgelingen van Jezus waren. Maar begrepen ze dat ze één organische eenheid waren?

16

Eén lichaam met verschillende leden

Het is één ding om een club mensen te hebben die zeggen: 'We zijn allemaal lid van dezelfde club', maar die allemaal hun eigen wezenlijke individualiteit behouden. Het is iets anders om te zeggen dat we allemaal zijn samengevoegd, dat we allemaal zijn

versmolten tot één gezamenlijke soep. De gedachte van het lichaam van Christus bevestigt geen van die twee dingen helemaal. Het lichaam van Christus houdt het midden tussen die gedachten.

Alle delen van een lichaam maken deel uit van hetzelfde organische geheel en delen allemaal hetzelfde leven. Het bloed in je lichaam stroomt door elk orgaan. En hetzelfde bloed dat door één hart stroomt, verzorgt en voedt elke cel in je hele lichaam. Er is dus een organische eenheid tussen alle leden. En toch is elk lid anders, zoals Paulus heel duidelijk maakt, vooral in 1 Korinthe 12. Er is ook individualiteit. Je hand heeft een andere functie dan je voet, en je oog heeft een andere functie dan je neus, enzovoort. Elk orgaan heeft zijn eigen taak waarvoor het ontworpen is.

De gedachte van het lichaam van Christus verenigt dus de gedachte van organische eenheid, zoals een menselijk lichaam helemaal één persoon is — je bent helemaal één persoon — met individualiteit. Want er zijn verschillende gaven, verschillende functies die God aan ieder geeft. Dit is werkelijk een groot geheimenis. Het is een prachtig geheimenis, en het is iets wat het waard is om heel veel over na te denken.

Paulus noemde het, chronologisch gezien binnen zijn werk als schrijver, voor het eerst in 1 Korinthe hoofdstuk 12. Hij besprak het vooral in hoofdstuk 12, maar ook in de hoofdstukken 12 tot en met 14 van 1 Korinthe. Hij noemde het ook kort in Romeinen hoofdstuk 12. Maar in Efeze en Kolossenzen wordt die gedachte misschien verder uitgewerkt. De gedachte is dat we een lichaam zijn.

17

In Christus zijn als leden van Zijn lichaam

Dit is nu het belangrijke punt: wij zijn niet het lichaam van een dienaar, terwijl Jezus hier ergens een ander lichaam is, een andere persoon. Hij is de Meester. Wij maken deel uit van Hem. Hij is het Hoofd en wij zijn de leden van Zijn lichaam. Daarom spreekt Paulus zo vaak, vooral in zijn latere geschriften, toen dit begrip naar mijn idee in zijn denken vaste vorm had gekregen, over het zijn in Christus.

Wat betekent het om in Christus te zijn? Wat betekent het als ik zeg dat mijn longen in mij zitten? Ze maken deel uit van mij. Ze zijn organisch een deel van mij. En als je mij over de weg ziet aankomen, herken je mij niet aan mijn lichaam, ook al heeft mijn lichaam misschien zijn kenmerkende eigenschappen. Je herkent mij aan mijn hoofd. Een lichaam wordt herkend aan de kenmerken van het hoofd. Het hoofd geeft het lichaam eigenlijk zijn identiteit.

Heel wat mensen kunnen een vergelijkbaar lichaam hebben. Als ze allemaal een papieren zak over hun hoofd hadden, zou je ze misschien niet uit elkaar kunnen houden. Maar doe je papieren zakken over hun lichaam en laat je hun hoofd onbedekt, dan zie je meteen het verschil. Je weet wie wie is, omdat het hoofd de persoon herkenbaar maakt. Nu maken wij deel uit van een organisch geheel met een gezamenlijke identiteit, dat het lichaam van Christus wordt genoemd. Hij is daarvan het organische Hoofd. En heel het leven van Christus is beschikbaar voor alle leden van het lichaam. Laat me je, voordat we verdergaan, laten zien welke gevolgen dit bij Paulus heeft. In 1 Korinthe hoofdstuk 12, vers 12, introduceert Paulus het idee van de gemeente, het lichaam van Christus. Dit is chronologisch de eerste plaats in al Paulus' geschriften waar hij dit idee als schrijver introduceert. Hij schreef Korinthe eerder dan die andere boeken die we genoemd hebben. Zo introduceert hij het in 1 Korinthe 12:12. Dit is de allereerste keer dat hij dit begrip noemt, en hij zegt het zo:

Want zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus.

1 KORINTHE 12:12

Daarmee bedoelt hij het menselijk lichaam. Hij gebruikt het menselijk lichaam als vergelijking.

En je verwacht dat hij zal zeggen: 'de gemeente' of 'het lichaam van Christus'. Maar wat zegt hij?

Christus? Wat is Christus? Een lichaam met veel leden, net als je menselijke lichaam, waar het hoofd en ook de andere delen bij horen. Je lichaam is één lichaam en heeft veel leden. Maar die vele leden hebben ieder hun eigenheid en delen tegelijk in de

eenheid met elkaar, in één gezamenlijk leven.

Het is duidelijk dat hij in het beeld van wat hij Christus noemt, het hele lichaam met zijn vele leden insluit.

Als je Efeze hoofdstuk 1 opslaat, zien we dat Paulus hetzelfde idee verwoordt. Hij spreekt over de eer die de Vader aan Christus heeft geschonken. Daarbij zegt hij onder andere dit in Efeze 1:22 en 23:

En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult.

EFEZE 1:22-23

De Vader.

Kijk nu eens wat de gemeente verder is. De gemeente is Zijn lichaam. Ze is ook: de volheid van Hem Die alles in iedereen vult.

De gemeente is Zijn lichaam. Zij vormt de aanvulling op Wie Hij is, waardoor Hij volledig is.

18

De wijnstok en Jezus' eenheid met de gemeente

Waar haalde Paulus dit idee vandaan? Om te beginnen was er al iets van terug te vinden in het onderwijs van Jezus. Alleen gebruikte Hij niet het beeld van een lichaam, maar het beeld van een plant. Misschien herinner je je dat uit het vijftiende hoofdstuk van Johannes. Jezus zei:

Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.

JOHANNES 15:5

Toen introduceerde Hij dit idee van in Hem zijn, waar Paulus zo veel over spreekt. Jezus zegt:

‘Blijf in Mij’, zoals een rank in de wijnstok blijft.

Wat betekent het om in de wijnstok te zijn? Laten we een boom nemen. Er zitten takken in de boom. Wat betekent het om een tak in de boom te zijn? Het betekent dat de tak organisch verbonden is en in het leven deelt. Hij maakt deel uit van het organisme dat we een boom noemen. Je hebt niet een boom en dan, naast de boom, de takken als iets anders. De takken maken deel uit van het totale organisme dat de boom wordt genoemd. Zo heeft ook een wijnstok ranken. Maar de wijnstok is niet iets anders dan de ranken. De ranken zijn eenvoudigweg een organisch deel van de wijnstok. Een wijnstok zonder ranken stelt weinig voor. De ranken maken hem volledig; zij zijn de volheid van de wijnstok.

Jezus introduceerde dit idee met dat beeld van een wijnstok. Paulus breidde het uit naar het idee van een lichaam. Misschien deed hij dat omdat hij, toen hij nog Saulus van Tarsus heette en onderweg was naar Damascus om de gemeente te vervolgen, Jezus ontmoette in een heerlijk, stralend visioen. Dat verblindde hem tijdelijk en bracht hem tot bekering. Jezus sprak tot hem en zei:

en toen hij op de grond gevallen was, hoorde hij een stem die tegen hem zei: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij?

HANDELINGEN 9:4

Saulus had Hem nog nooit gezien. ‘Wat bedoelt U? Ik vervolg U niet. Waar hebt U het over? Wie bent U dan, dat ik U vervolg?’ Natuurlijk ging hij begrijpen dat hij de gemeente vervolgde, en dat de gemeente het lichaam van Jezus was. Op dat moment begreep hij dat begrip nog niet helemaal. Maar hij heeft ongetwijfeld veel tijd gehad om daarover na te denken. ‘Wat bedoelt U? Ik vervolg deze mensen, en Jezus zegt dat ik Hem vervolg.’

Weet je nog dat Jezus in Mattheüs 25 sprak over de gelijkenis van de schapen en de bokken? Degenen die Hem goed hadden behandeld en degenen die Hem niet goed hadden behandeld, zeiden:

‘Wanneer? Dat herinner ik me niet. Wanneer heb ik U ooit gezien en goed behandeld, of U gezien en niet goed behandeld?’

Weet je nog wat Zijn antwoord was?

En de Koning zal hun antwoorden: Voorwaar, Ik zeg u: voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan.

MATTHEÛS 25:40

Waarom? Omdat zij Mijn handen zijn; zij zijn Mijn voeten.

Je stapt op mijn teen, dan ben je op mijn teen gaan staan. Dat ben ik. Mijn hoofd zegt ‘Au’, omdat het met de teen verbonden is. Het heeft dezelfde belangen, hetzelfde leven, dezelfde identiteit. Het hoofd geeft het lichaam zijn identiteit, maar het lichaam maakt organisch deel uit van het hoofd en deelt in het leven en de bestemming van het hoofd.

Dus wanneer Paulus zegt dat we in Christus zijn, heeft hij het lichaam van Christus in gedachten. Net zoals Jezus, toen Hij zei:

‘Blijf in Mij’, de rank aan de wijnstok in gedachten had, de rank die in de wijnstok blijft. In Christus blijven betekent dat je als deel van Hem in Hem blijft. Daarom kan de Bijbel zeggen:

we in Christus gestorven zijn, in Christus opgestaan zijn, in Christus opgevaren zijn en in Christus in de hemelse gewesten gezeten zijn.

19

Jezus als Hoofd en Zijn Geest in vele leden

Wat God betreft zijn we in Hem, omdat we deel uitmaken van de organische eenheid die Christus is. We maken deel uit van Zijn volheid. Verwar dit niet met dat hele newage-idee dat iedereen Jezus is, dat iedereen Christus is en dat we dat alleen maar hoeven te beseffen. De Bijbel leert niet dat iedereen Christus is. Hij leert zeker niet dat iedereen Jezus is. Sterker nog, zelfs ik ben Jezus niet. Jezus was de Man Die nu het Hoofd van het lichaam wordt genoemd, en het lichaam is Christus.

Toen Hij als individuele Mens op aarde was, was Hij het hele lichaam van Christus. Hij was hoofd, lichaam, voeten en alles. Er was maar één lichaam, en dat was Hij. Toen Hij opvoer naar de hemel, nam het lichaam van Christus een andere vorm aan. De belichaming van Zijn Geest, die alleen in die ene Mens was toen Hij op aarde was, wordt nu gegeven aan alle mensen die in Hem geloofden. Zo worden ze organisch met elkaar verbonden door de geestelijke werkelijkheid dat de belichaming van de Geest van Christus nu in vele leden is. En die Mens Jezus, Die vroeger het geheel was, is nu

het Hoofd. Hij is nu verhoogd aan de rechterhand van God. En Hij is het Hoofd Dat bevelen geeft en leiding geeft en leven en identiteit geeft aan elk ander deel van het lichaam, dat zich hier op aarde bevindt. Hij heeft Zijn voeten nog steeds op aarde.

Het lichaam van Christus is de vorm waarin Christus vandaag bestaat. Hij is het Hoofd, wij het lichaam. Als ik binnenkom, denkt niemand: 'Daar komen Steve en zijn lichaam.' En niemand zegt: 'Daar komen Steve en zijn hoofd.' Het komt niet bij je op om dat onderscheid te maken, omdat mijn lichaam duidelijk deel van mij is. Als mijn hoofd geen lichaam had, zou ik Steve niet zijn. Dan zou het met mij gedaan zijn. Als mijn lichaam geen hoofd had, zou het Steve niet zijn. Als Christus geen lichaam had, zou Hij Christus niet zijn. En als het lichaam van Christus geen hoofd had, zou het ook Christus niet zijn. Maar Paulus zegt:

Want zoals het lichaam één is en veel leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, hoewel het er veel zijn, één lichaam zijn, zo is het ook met Christus.

1 KORINTHE 12:12

zegt Paulus, zo is het ook met Christus.

Dit begrip van het lichaam van Christus heeft zulke verstrekkende gevolgen voor ons inzicht in de hele essentie van wat het betekent om in Christus te zijn, om christen te zijn, dat het begrijpen ervan werkelijk je hele leven verandert. En dat is wat Paulus in zijn latere geschriften benadrukte, ook hier. Hij zegt:

En Hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

KOLOSSENZEN 1:18

Ik moet kort ingaan op deze kwestie, waarover je me al eerder hebt horen spreken. Wat betekent het woord 'hoofd'? Het is het woord *kephalē*. Daar hebben we in enkele eerdere bijeenkomsten over gesproken, toen we het niet over Kolossenzen hadden. *Kephalē* is het gewone Griekse woord voor hoofd, zoals het hoofd van een menselijk

lichaam, de kop van een dier. Een gewoon hoofd. Maar net als in het Nederlands wordt het woord 'hoofd' in het Grieks soms figuurlijk gebruikt. Alleen is de vraag: wat betekent die beeldspraak?

Historisch gezien hebben christenen geleerd dat Hij als Hoofd van het lichaam de Heerser, de Bestuurder van het lichaam is. Het lichaam doet wat Hij opdraagt, want dat is wat een lichaam doet: het doet wat het hoofd opdraagt. Je hoofd stuurt zijn bevelen naar de rest van het lichaam. En als het lichaam niet verlamd is en daardoor niet in staat is om het te doen, doet het wat je hoofd het opdraagt. Je lichaam komt nooit in opstand tegen je hoofd.

Al kunnen er bij een menselijk lichaam momenten zijn waarop je ergens niet toe in staat bent. Je hoofd kan zeggen: 'Goed, ik ga hier met een driedubbele achterwaartse salto over het grasveld en kom op mijn voeten terecht.' Maar je lichaam voert het misschien niet uit, eenvoudigweg omdat het daar niet voor getraind is. Het lichaam kan in deze vergelijking niet altijd alles doen wat het hoofd wil. Het lichaam van Christus kan dat wel, omdat Christus Zijn lichaam nooit opdraagt iets te doen zonder het ook het bovennatuurlijke vermogen te geven om uit te voeren wat wordt opgedragen. God geeft Zijn volk nooit onredelijke bevelen.

20

Hoofd als gezagsdrager of als bron

Maar hier gaat het om. Historisch gezien hebben kenners van het Grieks en christenen altijd geloofd dat het woord 'hoofd', wanneer het figuurlijk wordt gebruikt, leider of heerser betekent, of degene die de leiding heeft, de gezagsdrager. De moderne evangelische feministische beweging stelt dat het woord *kephalē* eigenlijk een andere betekenis heeft, namelijk bron. En wanneer er staat: 'Jezus is het hoofd van het lichaam', betekent dat volgens hen alleen maar dat Hij de bron van het lichaam is. Wanneer er staat:

want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam.

EFEZE 5:23

betekent het dat hij alleen maar de bron van de vrouw is, wat niet helemaal waar is. Ik ben niet de bron van mijn vrouw. Haar vader is haar bron. Ik niet. Zij is geheel onafhankelijk van mij ontstaan.

Maar wanneer de Bijbel in 1 Korinthe 11:3 zegt dat de man of de echtgenoot het hoofd van de vrouw is, zeggen feministen dat dit 'bron' betekent. Ik hoef daar niet allemaal op in te gaan, maar het volstaat te zeggen dat dit een nieuw idee is dat geen enkele stevige basis heeft in onderzoek naar het gebruik van het Griekse woord kephalē. Het is opnieuw een exegese uit wanhoop. Net zo wanhopig als wanneer de Jehovah's Getuigen 'all other things' invoegen om het bij hun theologie te laten passen. De feministen hebben een nieuwe definitie van kephalē ingevoerd, omdat de oude definitie, die de juiste is, zo schadelijk is voor de uitgangspunten van waaruit zij willen redeneren. Hoe dan ook, Jezus is het hoofd. Dat wil zeggen: Hij is de Heerser over alle dingen.

We hadden dezelfde uitspraak in Efeze hoofdstuk 1. Daar stond echter dat Hij voor de gemeente het hoofd boven alle dingen is. Opnieuw wijst dat duidelijk op een gezagspositie die Christus heeft. Dat is Efeze 1:22:

En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente,

EFEZE 1:22

Let op het verschil tussen Efeze 1:22, waar staat dat Jezus voor de gemeente het hoofd boven alle dingen is, en Kolossenzen 1:18, waar staat dat Hij het hoofd is van het lichaam van de gemeente. Hetzelfde begrip, maar het verschil is dit: in Efeze gaat het volgende vers verder over de gemeente. Efeze 1:23 zegt:

die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult.

EFEZE 1:23

Met andere woorden, Efeze zegt hetzelfde als Kolossenzen. Jezus is het hoofd van de gemeente, maar Efeze gaat verder over de gemeente. Hij is het hoofd van de gemeente, die het lichaam is. De gemeente is het lichaam. De gemeente is Zijn volheid. In Kolossenzen zegt hij dat Christus het hoofd van de gemeente is, en vervolgens gaat hij niet verder over de gemeente, maar over het hoofd. Hij zegt:

En Hij is het hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente, Hij, Die het begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

KOLOSSENZEN 1:18

Dit illustreert het onderscheid dat ik maakte tussen Kolossenzen en Efeze. Ze liggen qua gedachtegang heel, heel dicht bij elkaar, maar Efeze gaat verder in de richting van de gemeente als het lichaam. Kolossenzen gaat verder in de richting van Jezus als het hoofd.

21

Het onderwerp van de zin over de volheid

Laten we verdergaan naar vers 19:

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou,

KOLOSSENZEN 1:19

Deze uitspraak is moeilijk. Misschien wordt ze wat duidelijker als we kijken naar hoofdstuk 2, vers 9 van Kolossenzen. Daar kijken we zo meteen naar. Maar een van de moeilijkheden in vers 19 is de grammatica. In het Grieks staat er geen onderwerp. Je zult zien dat de woorden 'the Father', 'de Vader', in de Engelse vertaling cursief staan. Wanneer je woorden cursief ziet staan in je Bijbel, betekent dat dat ze niet in het Grieks staan. De vertalers hebben ze toegevoegd. Eerlijke vertalers zullen dit altijd doen.

Wanneer je in de Bijbel van de Jehovah's Getuigen ziet dat ze woorden toevoegen, zetten ze die niet cursief. Ze willen niet dat je weet dat het niet in het Grieks staat. Maar eerlijke vertalers zetten woorden die ze toevoegen en die niet in het Grieks staan, cursief. Ze voegen die woorden toe omdat ze denken dat er iets moet worden ingevuld, omdat er in het Grieks een soort leemte is en ze iets moeten toevoegen. Maar ze willen dat je weet dat ze het hebben toegevoegd, zodat je het recht hebt om hun toevoeging te betwisten als je dat wilt.

Dit geldt trouwens voor alle moderne vertalingen, met één uitzondering die ik ken, en dat is de New International Version. In de New International Version staan geen woorden cursief. De eenvoudige reden is dat er in elk vers te veel woorden staan die geen tegenhanger hebben in het Grieks. Ze zouden bijna het hele boek cursief moeten zetten. Daarom hebben ze bij de New International Version de redactionele keuze gemaakt om geen cursief te gebruiken. Maar je zult zien dat de King James, de New King James, de New American Standard, de Revised Standard Version en vrijwel alle respectabele vertalingen wel cursief gebruiken. Want, zoals ik zeg, eerlijke vertalers willen je laten weten wanneer ze iets toevoegen. Je kunt daar zelf de overeenkomstige conclusie uit trekken.

Wat betekent het nu? 'Het behaagde ...' Daar staat niets ingevuld.

De vertalers hebben hier de woorden 'de Vader' toegevoegd. Je had ook het woord 'God' kunnen toevoegen. Of wat als je niets toevoegde? Wat als je het gewoon liet staan zoals het er in het Grieks staat? Wat doe je dan? Dan ga je op zoek naar een onderwerp voor de uitspraak. Wie behaagde het? Wat behaagde het?

Sommige vertalers, zoals die van de Revised Standard Version, besloten dat het woord 'de volheid', dat daar in wezen het enige zelfstandig naamwoord is, het onderwerp moest zijn. Het betekent dus in wezen: het behaagde de volheid om in Hem te wonen. Ik weet niet meer hoe de Revised Standard Version het weergeeft, maar die probeert van de volheid het onderwerp te maken.

Een van de problemen daarmee is dat wat het onderwerp van vers 19 ook is, ook het onderwerp van vers 20 is. Daar staat:

en dat Hij door Hem alle dingen met Zichzelf verzoenen zou, door vrede te maken door het bloed van Zijn kruis, ja door Hem, zowel de dingen die op de aarde zijn als de dingen die in de hemelen zijn.

KOLOSSENZEN 1:20

Wie is nu ‘Zichzelf’? God. Door Jezus heeft God alle dingen met Zichzelf verzoend, met God. Daarom lijkt het erop dat het onderwerp van vers 20 God de Vader moet zijn. Dat is ongetwijfeld de reden waarom zowel de vertalers van de King James als die van de New King James Hem in vers 19 hebben toegevoegd. Dat moet hetzelfde onderwerp hebben als vers 20. Alleen al op grond van de zinsbouw moeten beide verzen hetzelfde onderwerp hebben.

Dus we zullen het gebruik van ‘de Vader’ hier niet betwisten. Dat is een goede toevoeging, want die lijkt nodig te zijn door de manier waarop de zin in vers 20 verdergaat.

22

De volheid en de gnostische eonen

Wat wordt er bedoeld met volheid? Dit is dat Griekse woord *pleroma*, een gewoon woord voor volheid dat vaak in het Nieuwe Testament voorkomt. Maar veel geleerden denken dat Paulus in de context van Kolossenzen dit woord met een bepaalde bedoeling koos, omdat de gnostische sekten het woord *pleroma* gebruikten. Het heeft een technische betekenis. Het is niet zo duidelijk of dat in de tijd van Paulus al zo was. Maar een eeuw later, halverwege de tweede eeuw, gebruikten de valentiniaanse gnostici het woord *pleroma* voor het geheel van alle eonen tussen de mens en God. Dat is wel bekend.

De gnostici meenden dat God eigenlijk te zuiver is om rechtstreeks met de wereld om te gaan. Want de mens is stoffelijk en de stoffelijke wereld is kwaad, terwijl God zuiver geest is en helemaal niet kwaad is. De gnostici geloofden niet dat God de wereld had gemaakt. De gnostici leerden dat de wereld kwaad is omdat die stoffelijk is. Voor een zuiver Wezen zoals God, Die geheel geest is, zou die wereld daarom te kwaad zijn om er rechtstreeks contact mee te hebben. Dus leerden ze dat God, Die Geest is, een reeks eonen uit Zichzelf liet voortvloeien.

Deze eonen waren een soort geestelijke wezens. We zouden ze min of meer kunnen vergelijken met wat wij engelen noemen. Maar het zou zijn zoals wanneer je een steen in een vijver gooit en er vanuit het midden kringen naar buiten ontstaan, die steeds verder van de kring af komen te liggen. Zo vloeiden deze eonen uit God voort, elk iets verder van God Zelf verwijderd. Op een gegeven moment, na vele eonen, was er een eon die zo ver van God verwijderd was dat die niet alleen ver van Hem af stond, maar ook vijandig tegenover God stond. Het was die eon die het heelal schiep. Zo werd God dus op geen enkele manier rechtstreeks verontreinigd door betrokkenheid bij het stoffelijke heelal. Maar een van de eonen die ver van Hem verwijderd was en uit Hem was voortgevloeid, werd kwaad en schiep het heelal. Dat geloofden ze.

De overtuiging van de gnostici was dat je, als je God als zuivere geest wilt naderen, als het ware een geestelijke reis moet maken. Door de oefeningen en mysteriën en dergelijke van hun godsdienst heen, door verschillende stadia van deze eonen heen, voorbij de eonen naar God toe, om uiteindelijk bij de dood zuiver geest te worden.

Het is een vreemd idee. Toch is bekend dat de valentiniaanse gnostici halverwege de tweede eeuw het woord pleroma gebruikten voor het geheel van alle eonen tussen de mens en God. Zij waren volgelingen van de gnostische leider Valentinus. Pleroma is het Griekse woord dat hier met 'volheid' is vertaald. Dus aan het ene uiteinde van het continuüm was God, en aan het andere waren de stoffelijke wereld en de mens, met daartussen al die eonen. Als je al die eonen samen nam, noemde je dat de volheid, noemde je dat het pleroma.

Het is niet bekend of het beginnende gnosticisme in de tijd van Paulus het woord pleroma al gebruikte om deze eonen aan te duiden, zoals de latere gnostici dat deden. Sommige geleerden opperen die mogelijkheid. Dat gnosticisme had nog niet echt de

vorm aangenomen van het volledige stelsel dat het in de tweede eeuw was. Maar die ideeën deden zeker al de ronde en de apostelen probeerden ermee om te gaan.

Dit is speculatie. Het kan helemaal onjuist zijn. Misschien had Paulus niets van dit alles in gedachten. Maar veel geleerden denken dat, omdat de gnostici het woord later op deze manier gebruikten, ze dat misschien ook in de tijd van Paulus deden, en dat hij hier misschien op ingaat. Als het gnosticisme binnendrong in het denken van de gemeente, zegt Paulus hier misschien dat alle categorieën tussen de mens en God in Christus zijn samengebracht en vervat. Het gehele pleroma woont in Hem. Dat betekent dat je rechtstreeks naar Hem gaat. Elke kloof tussen God en de mens wordt overbrugd door één Persoon, Jezus, en niet door een heleboel verschillende wezens. En als men veronderstelt dat zulke wezens bestaan, zijn ze allemaal in Hem vervat. Hij is het geheel, de volheid van alles wat de mens van God scheidt. Door Hem komen we tot God.

23

Jezus als de ladder tussen hemel en aarde

Je herinnert je misschien dat Jezus, toen Hij Nathanaël ontmoette in Johannes hoofdstuk 1, in het slotvers van dat hoofdstuk tegen Nathanaël zei:

Nathanaël zei tegen Hem: Vanwaar kent U mij? Jezus antwoordde en zei tegen hem: Voordat Filippus u riep, toen u onder de vijgenboom was, zag Ik u.

JOHANNES 1:48

Nathanaël was verbaasd, viel voor Jezus neer en zei:

Nathanaël antwoordde en zei tegen Hem: Rabbi, U bent de Zoon van God, U bent de Koning van Israël.

JOHANNES 1:50

En Jezus zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hem: Omdat Ik tegen u gezegd heb: Ik zag u onder de vijgenboom, gelooft u. U zult grotere dingen zien dan deze.

JOHANNES 1:51

Dit is wat Hij in de slotwoorden van Johannes 1 zei. Hij zei:

En Hij zei tegen hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u allen: Van nu af zult u de hemel geopend zien en de engelen van God opklimmen en neerdalen op de Zoon des mensen.

JOHANNES 1:51

Ik weet niet of je dit weet, maar de uitdrukking die Hij gebruikte, komt maar één keer in het Oude Testament voor. Hij citeerde een zin uit het Oude Testament. Die staat in het verhaal over Jakob die een droom had, waarin hij een ladder zag waarvan de onderkant op de grond stond en de bovenkant in de hemel reikte. God was bovenaan en Jakob was onderaan. Er staat dat hij zag:

Toen droomde hij, en zie, op de aarde was een ladder geplaatst, waarvan de top de hemel raakte, en zie, de engelen van God klommen daarlangs omhoog en omlaag. En zie, de HEERE stond boven aan die ladder en zei: Ik ben de HEERE, de God van uw vader Abraham en de God van Izak; dit land waarop u ligt te slapen, zal Ik u en uw nageslacht geven.

GENESIS 28:12-13

Jezus neemt, wanneer Hij tegen Nathanaël spreekt, deze uitdrukking uit Genesis over de ladder van Jakob en zegt:

Jullie zullen de engelen van God zien opstijgen en neerdalen op de Zoon des mensen.

Wat zegt Hij daarmee? Door terug te grijpen op die uitdrukking zegt Hij dat Jakob een verbinding tussen God en de mens zag. De verbinding waarlangs alle zegen uit de hemel kwam via de engelen als boodschappers, en alle gebeden omhoog naar God werden gebracht, enzovoort, en waarlangs men naar de hemel opsteeg. Dat gebeurde allemaal via deze ladder. Ik ben de ladder. Alle wisselwerking tussen hemel en aarde, zelfs alle wisselwerking waarbij engelen betrokken zijn, verloopt via Mij. En daarom is het denkbaar dat Paulus iets dergelijks in gedachten heeft wanneer hij zegt:

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou,

KOLOSSENZEN 1:19

Dat zou hij in gedachten kunnen hebben gehad.

24

De volheid van God lichamenlijk in Christus

Maar als je naar Kolossenzen 2:9 kijkt, zie je dat Paulus het woord pleroma opnieuw gebruikt met betrekking tot Jezus. Kolossenzen 2:9, daar zei Paulus:

Want in Hem woont heel de volheid van de Godheid lichamenlijk.

KOLOSSENZEN 2:9

Het Engelse woord 'Godhead' is een vreemd woord, en ik gebruik het niet zo graag. Het doet vreemd aan, maar het is een goed woord. Het is een geldig woord. Het betekent in wezen godheid of goddelijkheid. Gods wezenlijke God-zijn, dat is wat 'Godhead' daar betekent. En wat hij dus zegt, is dat de volheid van God, de volheid van de goddelijkheid, de volheid van de godheid, van de goddelijke natuur, lichamenlijk in Jezus woonde. Dat wil zeggen: in een lichamenlijke gedaante. En dat woord 'volheid' staat daar.

Beide verzen, Kolossenzen 1:19 en Kolossenzen 2:9, zeggen dat de volheid in Jezus woonde. Hoofdstuk 2, vers 9, is iets uitvoeriger. Het voegt aan 'woonde' de bepaling 'in lichamelijke gedaante' toe, en aan het woord 'volheid' de bepaling 'van de godheid', de volheid van 'Godhead'. Maar omdat de grondstructuur en de bewoordingen in de kern dezelfde zijn als die van Kolossenzen 1:19, moeten we misschien begrijpen dat Kolossenzen 1:19 hetzelfde zegt als Kolossenzen 2:9.

Zoals ik eerder zei toen we het over 'Eerstgeborene' hadden: in vers 15 staat alleen 'Eerstgeborene'; in vers 18 staat 'Eerstgeborene uit de doden'. Ik nam aan dat de woorden 'uit de doden', die in vers 18 een nadere bepaling bij 'Eerstgeborene' zijn, in vers 15 kunnen worden meegedacht. Of dat terecht is of niet, zal iedereen zelf moeten beoordelen. En zoals we in Kolossenzen 2:9 nadere bepalingen hebben:

God was in al Zijn volheid lichamenlijk in Hem aanwezig, zo zou de kortere versie van dezelfde uitspraak:

Het was de bedoeling dat heel de volheid in hem zou wonen, hetzelfde kunnen betekenen.

En daarom zegt Paulus misschien het volgende. Ik denk dat uitleggers dit ook vaak zouden opperen. Ik weet niet wat alle uitleggers zouden zeggen, maar mijn gedachte is dat de volheid hier in hoofdstuk 1, vers 19, waarschijnlijk gelijkgesteld zou kunnen worden aan de volheid in Kolossenzen 2:9. Dat wil zeggen: de volheid van het God-zijn, van de goddelijkheid, van de godheid. Het behaagde God dus dat heel Gods eigen volheid in een menselijke gedaante zou wonen, in de persoon van Jezus. Daarmee zou een nog verhevener uitspraak over Jezus worden gedaan dan wanneer er werd gezegd dat Hij heel het pleroma was waarover de gnostici spraken. Dat Hij alle categorieën, alle eonen tussen God en de mens in Zichzelf omvatte. Dit zou nog meer zeggen. Hij is God, en Zijn contact met ons is rechtstreeks contact tussen God en de mens. En Paulus geloofde dit zeker, zoals hoofdstuk 2, vers 9, leert. Dus misschien zegt hij dat in dit vers. Het is duidelijk voor meerdere uitleg vatbaar, zodat we het niet zeker kunnen weten.

25

Verzoening als herstel van de relatie met God

Vers 20, dit is het einde van de zogenaamde hymne:

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou, en dat Hij door Hem alle dingen met Zichzelf verzoenen zou, door vrede te maken door het bloed van Zijn kruis, ja door Hem, zowel de dingen die op de aarde zijn als de dingen die in de hemelen zijn.

KOLOSSENZEN 1:19-20

Hiermee eindigt de hoofdgedachte, en in vers 21 slaat hij een andere richting in. Maar wat wordt hier in vers 20 bedoeld? Er staat dat het God behaagde om door Christus alle dingen weer met Zichzelf te verzoenen, terug te brengen tot God. Het doel van Jezus' komst was om de mens met God te verzoenen. En wat betekent verzoenen? Je kent het woord 'verzoenend', en je weet dat het Engelse voorvoegsel 're-' 'opnieuw' betekent. Het Engelse 'reconcile', verzoenen, betekent dat je mensen weer tot vrienden maakt, dat je hen weer vriendschappelijk met elkaar laat omgaan. Als iemand op een verzoenende manier spreekt, betekent dat dat hij op een vriendelijke manier spreekt. Verzoenen betekent weer vrienden maken, wat erop wijst dat er vervreemding tussen de partijen is ontstaan.

Wanneer twee echtgenoten van elkaar vervreemden en naar een huwelijkstherapeut gaan, is het doel natuurlijk om hen met elkaar te verzoenen. Om de positieve relatie die ze ooit hadden weer te herstellen. Dat is wat verzoenen betekent. Door Jezus probeerde God alle dingen met Zichzelf te verzoenen.

'Alle dingen' is een nogal interessante woordkeus, want hij heeft de uitdrukking 'alle dingen' twee keer in vers 16 gebruikt, één keer in vers 17 en één keer in vers 18. Hij gebruikt de uitdrukking 'alle dingen', en daar lijkt die te verwijzen naar alles binnen de schepping, niet alleen naar mensen. Maar nu gaat het erover dat Hij alle dingen met Zichzelf verzoent. Wat betekent dit?

26

Universalisme en de verzoening van alle dingen

Er zijn mensen die universalisten zijn. Een van de vroege kerkvaders, eigenlijk uit de vierde eeuw, Origenes, was een universalist. Hij geloofde dat alle mensen op een dag behouden zullen worden. En hij nam een vers als dit en een soortgelijk vers uit Efeze hoofdstuk 1, en gebruikte die om zijn universalistische ideeën te bewijzen. In Efeze hoofdstuk 1, vers 10, staat dat Gods bedoeling met het zenden van Christus onder andere was — Efeze 1:10:

om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel wat in de hemel als wat op de aarde is.

EFEZE 1:10

Je hebt hier dezelfde grondgedachte: alle dingen in de hemel, alle dingen op aarde, die in Christus tot één worden samengebracht. Je hebt hier deze allesomvattende uitspraak. Gods bedoeling is om op de daarvoor bestemde tijd alles in Christus samen te brengen. Of zoals het hier staat:

om alles met Zichzelf te verzoenen.

Origenes geloofde dat uiteindelijk alle dingen die God geschapen heeft weer in harmonie met Hem zouden zijn, met inbegrip van alle verloren mensen en met inbegrip van de duivel zelf en de demonen. Er zijn vandaag nog steeds universalisten die zo'n opvatting aanhangen, en hun redenering gaat ongeveer als volgt. Hoewel er ongetwijfeld mensen zullen zijn die branden, zullen ze maar een tijdlang branden, omdat ze ook maar een tijdlang gezondigd hebben. Hun straf zou maar een tijdlang moeten duren. Hoelang precies, dat kan alleen God zeggen. Maar God zal zondaars zo lang straffen als ze gestraft behoren te worden, maar niet langer.

Deze mensen behoren tot degenen die niet in een eeuwige hel geloven. Er zijn behalve deze nog andere manieren om niet in een eeuwige hel te geloven, maar dit is één groep mensen die niet geloven dat de hel eeuwig is. Ze zeggen dat de straf in de hel in verhouding staat tot iemands schuld. Mensen lijden in de hel naar verhouding van hun schuld. En als ze dat eenmaal gedaan hebben, is alles wat er tussen hen en God in stond vereffend. Net zoals wanneer een misdadiger naar de gevangenis gaat. Hij zit zijn straf uit en is weer met de samenleving verzoend. Als hij de misdaad niet herhaalt, heeft de samenleving niets tegen hem. Hij heeft zijn straf uitgezeten. Hij heeft zijn schuld aan de samenleving betaald.

Dus zodra God de goddelozen in de hel gestraft heeft, hoelang dat voor ieder afzonderlijk ook duurt, zal er in wezen verzoening zijn gedaan voor alles wat Hij hun ten laste legt. En daarom hadden we Jezus nodig om voor ons te sterven, zodat we niet door ons eigen lijden verzoening hoeven te doen voor onze eigen zonden. Door Zijn lijden wordt er voor ons verzoening gedaan, maar degenen die Zijn lijden afwijzen moeten door hun eigen lijden verzoening doen voor hun eigen zonden. Als ze dat dan eenmaal gedaan hebben, kan hun verhouding met God hersteld worden, omdat hierdoor alles wat er tussen hen en God in stond vereffend is. Daar zouden ze zelfs de duivel bij rekenen.

27

De uiteindelijke overwinning volgens universalisten

Ze zeggen dat dit de reden is: als God wil dat alle mensen behouden worden, en toch de overgrote meerderheid van de mensen uiteindelijk voor eeuwig in de hel brandt, dan heeft God niet gekregen wat Hij wilde. Wie zou willen dat alle mensen verloren gaan? De duivel natuurlijk. Er is een soort strijd tussen God en de duivel in dit heelal. Dat leiden we af uit de Schrift. De duivel werkt God tegen, al moet hij werken binnen de grenzen die God toestaat.

Maar als er gezegd wordt dat Jezus weliswaar een deel, de uitverkorenen, uit de wereld, uit de geschiedenis, behouden heeft, maar dat de meerderheid van de mensen voor eeuwig brandt en nooit met God verzoend wordt, wie heeft dan uiteindelijk de

kosmische strijd gewonnen? Wie eindigt er met de meeste fiches in zijn hand? De duivel. We kunnen zoveel praten als we willen over Jezus als de grote Overwinnaar over de vijand, enzovoort. Maar als uiteindelijk de overgrote meerderheid van de mensen in de hel brandt, wat de duivel voor hen wilde, en slechts een kleine minderheid daadwerkelijk in de hemel terechtkomt — al zijn het er miljoenen, het blijft een minderheid van alle mensen die ooit geleefd hebben — wie heeft deze strijd dan gewonnen, de duivel of God?

Zo praten universalisten. Ik ben geen universalist, maar je kunt zien dat deze leer ons wel voor enkele uitdagingen stelt. Velen vinden dat deze verzen de gedachte van het universalisme zouden helpen ondersteunen: dat uiteindelijk, door wat Jezus gedaan heeft, alle dingen met God verzoend zullen worden. Origenes rekende daar zelfs de duivel bij.

28

Bezwaren en andere verklaringen van verzoening

Een van de ernstigste problemen met die gedachte is dat met name het boek Openbaring beschrijft dat de duivel in de poel van vuur geworpen wordt en daar voor eeuwig blijft. Ook wordt van degenen die het beest en zijn beeld aanbidden gezegd dat ze in een poel van vuur geworpen worden, en ze blijven daar voor eeuwig. Hoe dit ook begrepen moet worden, dat zal een andere keer aan de orde moeten komen. Maar waar het hier om gaat, is dat hier iets gesuggereerd wordt. Het betekent iets. Wat het betekent is niet duidelijk, maar het betekent iets dat God van plan was om alle dingen in Christus met Zichzelf te verzoenen, in de hemel en op aarde.

Een andere opvatting is dat de verzoening in de hemel en op aarde waar Paulus over spreekt, hiermee te maken heeft: de engelen in de hemel zijn gekrenkt door de zonde van de mens tegen God. Door wat Jezus gedaan heeft, is er verzoening gekomen tussen de dingen in de hemel, dat wil zeggen de gekrenkte engelen, en de dingen op aarde, de mensen die hen gekrenkt hebben. Dit lijkt mij geen erg waarschijnlijke gedachte, maar christenen hebben op allerlei manieren geworsteld met deze vraag: wat betekent het dat Hij alle dingen met Zichzelf verzoend heeft, of gekomen is om dat te doen?

Eén ding kunnen we begrijpen: „alle dingen” verwijst, vooral in de eerdere verzen, naar de geschapen orde in het algemeen. Als het om de schepping gaat, kunnen we zeggen dat „alle dingen” werkelijk alle dingen betekent, werkelijk alles. Toch zouden sommigen „alle dingen” in verband met Zijn verzoening min of meer in een vertegenwoordigende betekenis kunnen opvatten. Dat wil zeggen: toen de mens viel, vervreemde dat niet alleen de mens van God. Het vervreemde het heelal van God, of in elk geval de geschapen orde waarmee de mens te maken heeft. Want nu zijn er dorens en distels. Die waren er eerst niet. Er is verval en verrotting en dood in de wereld, in de geschapen orde, in de dierenwereld en de plantenwereld. Dingen die eigenlijk niet beantwoorden aan het ideaal dat God voor ogen had. In zekere zin zijn alle dingen die God geschapen heeft vervreemd geraakt van Zijn oorspronkelijke bedoeling, doordat de mens viel en de hele schepping met hem. Door wat Christus heeft gedaan, heeft Hij de verzoening van alle dingen met Zichzelf tot stand gebracht. Dat betekent dat ook de geschapen orde hersteld zal worden, zoals we eerder al hebben geopperd.

29

Adam en Christus: hun invloed op alle mensen

Dat vertelt ons nog steeds niet precies hoe we de verlorenen moeten plaatsen, want zij maken nog steeds deel uit van alle dingen. Laat me je iets ter overweging voorleggen. Dit is geen erg gangbare opvatting, maar het is iets om over na te denken. Het maakt ons niet tot universalisten, maar het laat Paulus wel alles omvatten wanneer hij „alle dingen” zegt. In de eerdere verzen bedoelt hij beslist alles wanneer hij „alle dingen” zegt.

Bedenk dat Jezus stierf als een tweede Adam. In Adam viel de hele mensheid, toch? Paulus zegt in Romeinen hoofdstuk 5:

Zoals in Adam allen zondigden, zo worden in Christus allen rechtvaardig gemaakt. Met ‘allen’ wordt blijkbaar dezelfde groep bedoeld.

Bekijk dit eens in Romeinen 5 als het je interesseert. Romeinen 5:18 zegt:

Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, zo komt ook door één rechtvaardigheid de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven.

ROMEINEN 5:18

De ‘ene overtreding’ is die van Adam.

Is dat „alle mensen” universeel bedoeld? Natuurlijk. Het oordeel kwam over ons allemaal vanwege Adams zonde. En dan? Wat is de andere kant hiervan?

‘Zo komt ook’ betekent blijkbaar: op precies dezelfde manier. De ‘ene rechtvaardigheid’ is die van Christus.

Tot wie kwam de vrije gave? Tot alle mensen.

Gaan we „alle mensen” met betrekking tot Adam letterlijk alle mensen laten betekenen, maar „alle mensen” met betrekking tot Christus niet? Had Adam meer invloed op de mensheid dan Christus? Wat moeten we hiermee? Het lijkt er beslist op te wijzen dat, zoals Adam de hele wereld, alle mensen, in de veroordeling betrok, Christus door Zijn rechtvaardige daad de hele mensenwereld betrok in de verzoening, in de gerechtigheid, in de vrije gave van het eeuwige leven.

30

Verzoening voor allen en het afwijzen van licht

Gaat dan iedereen naar de hemel? Nee. Weet je waarom? Omdat de daad van Christus tweeduizend jaar geleden werd verricht. Zoals Adams daad naar mijn overtuiging het hele menselijke geslacht vanaf de geboorte met de neiging tot zonde doortrok, zo doortrok de daad van Christus alle mensen vanaf de geboorte met verzoening. Christus heeft de wereld verlost.

De volgende dag zag Johannes Jezus naar zich toe komen en hij zei: Zie het Lam van God, Dat de zonde van de wereld wegneemt!

JOHANNES 1:29

Maar het probleem is dat sommige mensen Hem afwijzen als ze opgroeien. Jezus zei:

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liefgehad, meer dan het licht, want hun werken waren slecht.

JOHANNES 3:19

Dit heeft te maken met de leer die we soms de leer van de leeftijd van verantwoordelijkheid noemen. Die term komt niet in de Schrift voor, maar het begrip volgens mij wel. Laat me je dit als een mogelijkheid voorleggen. Je hoeft het niet te geloven. Je kunt de Schriften onderzoeken om te zien of deze dingen zo zijn. Als je tot een andere conclusie komt, ga je gang. Dat vind ik prima.

Laat me je de gedachte voorleggen dat de Bijbel leert dat, toen Jezus stierf, voor de zonden van alle mensen werd betaald, dat er verzoening voor werd gedaan. Een andere Schriftplaats die dat zegt, en er zijn er veel, is 2 Korinthe 5:19, waar Paulus zegt:

God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

2 KORINTHE 5:19

Wie was God in Christus aan het verzoenen? De wereld met Zichzelf, zonder hun zonden aan hen toe te rekenen. Dat wil zeggen: God nam de zonden van de wereld en legde ze op Christus, rekende ze Christus toe, en Hij stierf en verzoende zo de wereld met Zichzelf. Het probleem is dat, nadat Hij dat heeft gedaan, de wereld kan kiezen voor zonde in plaats van verzoening. Voor zover ik weet, is er nog nooit iemand geboren die die keuze niet heeft gemaakt.

God vergeeft, maar de mens wijst vergeving af en kiest een andere weg. Die vergeving is te vinden in Christus, en velen kiezen er niet voor om in Christus te zijn. Velen kiezen er niet voor om Hem tot hun Heere te maken. Velen kiezen er niet voor om het licht te gehoorzamen. Daardoor zijn ze opnieuw verloren.

31

Kinderen, genade en verantwoordelijkheid

Dit klinkt misschien alsof er te veel heen en weer wordt gewisseld: geboren, behouden, verloren, later weer behouden wanneer ze Jezus aannemen. De reactie op deze gedachte moet niet gebaseerd zijn op ons onderbuikgevoel over hoeveel er hier heen en weer wordt gewisseld. De vraag is: wat zegt de Schrift? Misschien lees ik het niet goed, maar volgens mij zegt de Bijbel dat Jezus, toen Hij stierf, de wereld met Zichzelf verzoende.

Zoals Adam veroordeling over de wereld bracht, zo bracht Jezus aan alle mensen de gave van het eeuwige leven: aan precies diezelfde mensen.

Zoals ik het begrijp, wordt een baby bij de geboorte geboren onder de genade van die gave, omdat God door Jezus de hele wereld heeft verlost. Het probleem is dat die baby opgroeit. Wanneer die baby opgroeit, krijgt hij de gelegenheid om keuzes te maken. Het is onvermijdelijk: tot nu toe heeft elke baby de keuze gemaakt om te zondigen tegen het geweten, tegen het licht, en wanneer het Evangelie bekend is, in veel gevallen zelfs tegen het Evangelie. Hoewel sommigen het Evangelie aannemen zodra ze het voor het eerst werkelijk horen, hebben ze in veel gevallen al licht verworpen dat in een andere vorm tot hen kwam. Het verwerpen van het licht is wat volgens Jezus tot veroordeling leidt, in Johannes 3.

De verzoening kwam tot de wereld, maar wanneer mensen oud genoeg worden, houden ze vaak niet van het licht. In Romeinen 1:18 staat:

Want de toorn van God wordt geopenbaard vanuit de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, die de waarheid in ongerechtigheid onderdrukken,

ROMEINEN 1:18

God is niet noodzakelijk boos op mensen die de waarheid nooit horen, zoals een baby. Zijn toorn is gericht tegen degenen die de waarheid onderdrukken. Dat is hetzelfde als mensen die het licht zien en zeggen: 'Geen sprake van, ik wil het licht niet. Ik wil duisternis.'

Dit is de opvatting waarvoor ik in wezen een standpunt inneem, hoewel ik niet wil dat jij dat standpunt inneemt alleen omdat ik dat doe. Het is een ongebruikelijke opvatting, denk ik, en je moet de Schriften onderzoeken en nagaan of deze dingen zo zijn. Maar het doet iets voor ons. Het stelt ons in staat Paulus op zijn woord te geloven. Het stelt ons in staat Jezus op Zijn woord te geloven, zonder allerlei vreemde theologische constructies te moeten bedenken.

32

De wereld verzoend of alleen de uitverkorenen

In mijn recente debat met de calvinist haalde hij de passage in 2 Korinthe 5:19 aan, waar staat:

God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

2 KORINTHE 5:19

Hij zei: 'Dat bewijst dat het woord "wereld" de uitverkorenen betekent.' Want, zei hij: 'Het is duidelijk dat Jezus niet de hele wereld met Zichzelf heeft verzoend. Hij heeft alleen de uitverkorenen met Zichzelf verzoend.' Dat is zijn calvinistische overtuiging, dat alleen de uitverkorenen werkelijk verzoend zijn.

Daardoor moet hij iets doen met het woord 'wereld', dat, voor zover wij weten, nooit alleen de uitverkorenen betekent. Het woord 'wereld' is in feite van nature een veelomvattende aanduiding, vooral op een plaats als 1 Johannes hoofdstuk 2, waar staat:

En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de hele wereld.

1 JOHANNES 2:2

Het gaat niet alleen om ons, maar om de hele wereld. Als je een theologisch standpunt moet verdedigen dat tegen de Schrift ingaat, moet je de Schrift verdraaien om die ermee te laten kloppen.

Heel, heel vaak zegt de Bijbel:

en dat Hij door Hem alle dingen met Zichzelf verzoenen zou, door vrede te maken door het bloed van Zijn kruis, ja door Hem, zowel de dingen die op de aarde zijn als de dingen die in de hemelen zijn.

KOLOSSENZEN 1:20

Maar het probleem hier is dat we om ons heen kijken en zeggen: ‘Maar niet iedereen is behouden, dus dit kan toch niet alle mensen betekenen?’ Tenzij het wel alle mensen betekent, wat het zou kunnen betekenen, aangezien dat er staat. Het lijkt altijd mogelijk dat de schrijvers van de Schrift hebben gezegd wat ze bedoelden. Er waren geen theologen in de buurt om hen te helpen uitleggen wat ze niet bedoelden.

33

Kiezen voor het licht en omgaan met zonde

Maar als er staat: ‘Hij heeft alle mensen verzoend’, is het dan niet mogelijk dat Hij dat inderdaad heeft gedaan? Dat het hele menselijke geslacht verzoend is, maar dat ieder individu een keuze maakt zodra hij een leeftijd bereikt waarop hij zo'n keuze kan maken, en zegt: ‘Ik zal in dit licht wandelen’, of: ‘Ik zal de duisternis liever hebben dan het licht.’ Degenen die voor de duisternis kiezen, gaan verloren.

We zondigen allemaal, maar niet allemaal tegen het licht. Sommige kinderen nemen Jezus al op zeer jonge leeftijd aan. Maar zelfs daarna, zelfs bij christenen komt het helaas voor dat ze af en toe niet wandelen in al het licht dat ze hebben. Dus ieder mens heeft met het probleem van de zonde te maken, en Jezus is Degene naar Wie we toe gaan.

Als we zondigen, staat er in 1 Johannes 2:1:

Mijn kinderen, ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt. En als iemand gezondigd heeft: wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige.

1 JOHANNES 2:1

Je kunt dat voor jezelf uitzoeken, of als het te moeilijk is om uit te zoeken, hoef je het niet uit te zoeken. Denk er dan gewoon niet over na. Maar het is een mogelijke manier om om te gaan met de uitspraken in de Schrift die zeggen dat Jezus, of God, alle dingen door Christus met Zichzelf heeft verzoend, terwijl sommige van die dingen daarna toch in opstand komen. Iedere man krijgt een keuze; iedere vrouw krijgt een keuze om in opstand te komen of het licht te omarmen.

Dat is tenminste mijn zeer niet-calvinistische manier om ernaar te kijken. Ik denk ook niet dat het de gebruikelijke arminiaanse manier is om ernaar te kijken. Het is gewoon mijn manier om te proberen zo consequent mogelijk met de Schriften om te gaan, zo goed als ik kan. Als het niet de juiste manier is, zoek jij dan een betere manier, en het zou best kunnen dat je dat lukt.

We zijn aan het einde van vers 20 gekomen. We zullen hoofdstuk 1 afmaken en verdergaan met hoofdstuk 2, en het hopelijk helemaal behandelen. Je zou kunnen zeggen: 'Onmogelijk!' Nou, misschien heb je gelijk. Maar ik herinner je eraan dat veel van de belangrijke verzen in hoofdstuk 2 die toelichting vereisen, al toegelicht zijn in onze inleiding. Ik heb die verzen namelijk bekeken om te proberen vast te stellen wat de ketterij in Kolosse zou kunnen zijn. Dus het meeste wat ik over veel van die verzen in hoofdstuk 2 zou zeggen, is in wezen al gezegd. Daar kunnen we wat sneller doorheen gaan dan door hoofdstuk 1.

Zodra we bij hoofdstuk 3 en 4 komen, gaat het vrij gemakkelijk. Het is hetzelfde soort dingen als waar Paulus in Efeze over schrijft en Petrus in 1 Petrus, enzovoort. We gaan verder.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Timotheüs 3:16
- Kolossenzen 1:15
- Hebreëën 1:3
- Johannes 1:1
- Psalmen 2:7
- Handelingen 13:32-33
- Kolossenzen 1:18
- Openbaring 1:5
- Jesaja 9:6-7
- Johannes 1:14
- Filippenzen 2:6
- 1 Korinthe 15:20
- Romeinen 8:29
- Kolossenzen 1:16
- Kolossenzen 1:17
- Johannes 1:2-3
- 2 Petrus 3:3-5
- 2 Petrus 3:6
- 2 Petrus 3:7
- 2 Petrus 3:10
- 2 Petrus 3:12
- 2 Petrus 3:5
- Johannes 16:12-13
- 1 Korinthe 12:12
- Efeze 1:22-23
- Johannes 15:5
- Handelingen 9:4
- Mattheüs 25:40
- Efeze 5:23
- Efeze 1:22

- Efeze 1:23
- Kolossenzen 1:19
- Kolossenzen 1:20
- Johannes 1:48
- Johannes 1:50
- Johannes 1:51
- Genesis 28:12-13
- Kolossenzen 2:9
- Kolossenzen 1:19-20
- Efeze 1:10
- Romeinen 5:18
- Johannes 1:29
- Johannes 3:19
- 2 Korinthe 5:19
- Romeinen 1:18
- 1 Johannes 2:2
- 1 Johannes 2:1

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.